

VOLEBNÍ PROGRAM

VOLBY 2006

1	Preambule	4
2	Hospodářství	5
3	Dopravní politika	17
4	Sociální a rodinná politika	21
5	Bytová politika	27
6	Zemědělství	31
7	Ekologická politika	37
8	Zdravotnictví	41
9	Vzdělání pro budoucnost	45
10	Informační a komunikační technologie	53
11	Kultura	57
12	Spravedlnost	61
13	Vnitřní bezpečnost	67
14	Obrana	77
15	Zahraniční politika	81

Preambule

Vážení občané, dámy a pánové, milí přátelé,

programová východiska křesťanských demokratů vám nabízejí jedinečnou hodnotu – stabilitu soudržné společnosti. Náš letošní volební program rozvíjí a aktualizuje všechno to, na čem nám záleží. Nehodláme ohromovat veřejnost libivými nápady, které již zítra budeme muset vzít zpět. Jsme pevní a vytrvalí v tom, co chceme, i v tom, co odmítáme. Volič se na nás může spolehnout jako na klidnou sílu, která je věrná jak svým ideálům, tak i svým starostem a obavám.

Význam voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2006 je umocněn vzrůstajícím rizikem vlivu našich nereformovaných komunistů. Říkáme jasně nejen to, co budeme prosazovat, ale také to, co nechceme připustit – vliv komunistů na vládu, zvyšování daňové zátěže, snížení ochrany vlastnictví a likvidační podmínky pro živnostníky a malé podnikatele.

Nikdy také nedovolíme, aby se důchodci propadli do chudoby, aby se zhoršily podmínky pro rodiny s dětmi a aby převládl egoismus skalních liberálů. Náš program je pevně zakotven v evropských křesťansko-demokratických hodnotách a je určen všem, věřícím i nevěřícím, kteří si přejí žít se svými rodinami v pevném řádu hodnot, ve svobodě a v bezpečí.

Program křesťanských demokratů nabízí řešení všech zásadních společenských problémů. Je nabídkou jedinečnou, jako je KDU-ČSL jedinečnou a suverénní silou na české politické scéně. Náš program tu není proto, aby podpořil ČSSD proti ODS, ani proto, aby podpořil ODS proti ČSSD. Předkládáme vám křesťansko-demokratickou alternativu. Nabízíme zdravý rozum jako moudrý směr dalšího vývoje mezi Modrou šancí a socialismem.

Česká republika dosahuje velmi dobrých ekonomických výsledků. Ty ale nejsou dlouhodobě udržitelné bez modernizace země. Abychom zajistili naši konkurenceschopnost, musíme uskutečnit reformy v oblastech veřejného zdravotního pojištění, sociálního systému, penzijního systému a pracovního trhu. Jejich odmítání a odkládání je ekonomickým hazardem a ve svém důsledku je sociální. Čím později tyto reformy zahájíme, tím hůře v nich pak budeme hledat prostor pro jejich sociální rozměr. A o ten jde křesťanským demokratům zejména. Nesmíme pustit ze zřetele ochranu těch nejslabších a nejohroženějších – rodin s dětmi, lidí se zdravotním postižením, důchodců a všech, kteří jim nezištně pomáhají. Východisko z dnešní situace stále ještě nezabezpečeného, a tedy neudržitelného růstu zní: zásadní reformy ano a co nejdříve, ale vždy s ohledem na sociální spravedlnost. Stejně tak cítíme odpovědnost za stav našeho životního prostředí. Také ekologická odpovědnost je zcela samozřejmou součástí naší politiky.

Křesťanští demokraté trvají na zásadním významu občanských práv a svobod, včetně práv majetkových. Zdůrazňují však i jejich hlubší smysl pro růst lidství v nás, a tedy i jako nadčasových hodnot. Uznávají nezbytnost solidarity, pokládají ji však za výzvu celé společnosti, nejen za povinnost státu. Proto trvají na důležitosti občanského sdružování, svépomoci, samosprávy a decentralizace rozhodování podle principu subsidiarity: o každé věci nechť lidé rozhodují na jim nejbližší úrovni, na té úrovni, na které ji mohou ještě řešit věcně správně.

Ochrana menšin je pro nás kategorickým požadavkem. Každý z nás patří z jistého hlediska k nějaké menšině, jen si to ne vždy uvědomuje. Demokracii jako vládu většiny doplňuje proto vláda práva, chráníci jednotlivce i menšiny.

Děkujeme vám za důvěru, kterou můžete projevit při volbách podporou našeho programu. Váš hlas rozhodne o budoucnosti naší země a také o spolupráci se světem kolem nás, o tom, jak Česká republika obстоjí v 21. století.

Jako křesťanští demokraté vám nejen přejeme šťastný život v míru a bezpečí, co možná dobré zdraví a úspěchy v práci i v osobním životě. Programem, který vám nabízíme, vytváříme předpoklad pro to, abyste tato přání mohli podle svých představ naplňovat.

HOSPODÁŘSKÝ PROGRAM

VOLBY 2006

Hospodářský program

Strategie v oblasti hospodářské politiky

Strategie v oblasti hospodářské politiky je jednou z programových priorit křesťanských demokratů. Prosazujeme principy sociálně-tržního hospodářství, na kterých vznikl blahobyt a soudržnost západní Evropy. Podpora dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu, kvality života, zejména s ohledem na zvyšování životní úrovně a podporu rodin s dětmi, patří mezi naše základní politické cíle.

Usilujeme o to, aby jednotlivá opatření a způsob jejich zavedení **přiblížily Českou republiku úrovni hospodářsky nejvyspělejších zemí**, posílily konkurenceschopnost v rámci postupujícího procesu globalizace, maximalizovaly výhody našeho členství v EU a ve svých důsledcích vedly ke zvýšení životní úrovně obyvatel ČR.

Křesťanští demokraté vnímají hospodářskou politiku jako **nástroj zvýšení kvality života obyvatel**, a nikoli jako nástroj získání či udržení moci.

Dobrá hospodářská politika **je přínosem pro celou společnost**. Protože všichni občané nesou důsledky vládní hospodářské politiky (v celkové kvalitě života, v životní úrovni, výši daní, které odvádí...) stejně jako svých osobních ekonomických rozhodnutí, je nutné, aby hospodářská politika jednotlivých politických stran byla jasná, bez planých slibů, realistická a srozumitelná.

Křesťanští demokraté podporují **úsilí o růst obecného bohatství, soukromého vlastnictví a soukromého zisku**, současně však odmítají samoučelné hromadění bohatství.

Jsme přesvědčeni, že **vláda by neměla potlačovat ty, kteří sledují svůj vlastní zájem**, ale měla by vytvářet takové podmínky, aby úsilí o maximalizaci osobního užitku vedlo k růstu bohatství celé společnosti. Jsme si vědomi, že takovýto růst není samozřejmý.

Hospodářství je k větší prosperitě podněcováno především **individuální motivací**, vynalézavostí a inovačním přínosem jednotlivců.

Naše politika vede občany k vědomí odpovědnosti plynoucí z vlastnictví, a to **odpovědnosti svobodných jedinců**, a nikoli odpovědnosti vlády či momentálně vládoucí politické reprezentace. Vláda musí občanům vytvářet podmínky pro to, aby mohli plně rozvíjet svou osobní iniciativu.

Základními determinanty dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu jsou:

1. **Lidské zdroje**
  - vzdělání
  - politika zaměstnanosti
  - motivace k práci
2. **Finanční zdroje**
  - vládní rozpočtová politika
3. **Role vlády – podpora vyšší konkurenceschopnosti a produktivity**
  - řešení tržních distorzí (nespravedlností), regulací, resp. deregulací
  - dokončení budování společného trhu EU
  - daňová politika
4. **Sociální smír**
  - sociální péče
  - reforma důchodového systému
  - reforma zdravotnictví

1. Lidské zdroje

Nejlepší investicí je investice do lidského kapitálu

Klíčová role vzdělání spočívá v tom, že se nachází v průsečíku mezi **rozvojem osobnosti, hospodářskou konkurenceschopností a sociálním pokrokem**.

Proto vytvoříme takový systém financování školství a vědy, který umožní skutečně široké vrstvě obyvatelstva získat vzdělání a celoživotně si je rozvíjet tak, aby odpovídalo požadavkům pracovního trhu. To je občanům za stávajícího způsobu financování vysokého školství upíráno. Změníme také vztah mezi vysokou školou a studenty, aby studenti byli „zákazníky“ vzdělávacího systému, a nikoli prosebníky.

Jedinou cestu spatřujeme v převedení významné části z dnešních neadresných dotací do vzdělávacího systému přímo studentům. Uvažované přímé platby školného na vysokých školách musí být doprovázeny systémem půjček a stipendií tak, aby žádný občan nebyl připraven o možnost získat vzdělání, ať již v ČR nebo v zahraničí. Budeme také podporovat vznik elitních vysokých škol a vyšší počet našich studentů na elitních světových školách.

V rámci stávajícího vzdělávacího systému zvýší úroveň našich vzdělávacích a školících systémů:

- vyučování informačních a komunikačních technologií již na prvním stupni základního školství
- výuka minimálně dvou světových jazyků, přičemž výuka angličtiny již od třetí třídy základní školy
- rozvoj podnikatelského ducha již od prvního stupně základní školy pomocí výuky základů podnikání
- zavedení systému školného na VŠ spolu se systémem stipendií a půjček
- podpora celoživotního vzdělávání a zvyšování pracovní flexibility jednotlivců

V rámci mezinárodních vzdělávacích systémů propojí naše a zahraniční systémy:

- vzájemné uznávání dosažených stupňů vzdělání v rámci EU a USA
- možnost zahraničního studia na elitních školách studentům z ČR podporovaná průhledným systémem státních stipendií
- finanční podpora účasti českých studentů na vzdělávacích programech EU (Sokrates, Tempus, Erasmus, Leonardo da Vinci...)

Nezaměstnanost – příčiny a důsledky

Odstranění nadměrné nezaměstnanosti je zároveň s podporou rodiny druhým nejdůležitějším cílem ekonomické části programu křesťanských demokratů.

Dnešní míra nezaměstnanosti je v ČR nepřiměřeně vysoká. Silně nás znepokojuje vysoký podíl nezaměstnaných mladých lidí a vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných, zvláště občanů ve věku nad 50 let. Taková míra nezaměstnanosti je způsobena především množstvím vládních intervencí, které na trhu ztěžují či zamezují vyrovnání nabídky a poptávky. Jedná se o vysoké zdanění práce, vysoké vedlejší náklady práce, nízkou pracovní mobilitu, omezené možnosti rekvalifikace, špatnou dopravní obslužnost atd. Stávající vysoké náklady práce snižují poptávku po práci a ve svém důsledku vedou k nižším mzdám a k vyšší nezaměstnanosti.

Ochota pracovat

- je určována volbou člověka mezi volným časem a prací (výměnou za peníze)
- pokud je tato volba deformována vysokými daněmi či příliš štědrými dávkami v nezaměstnanosti, lidé nepociťují dostatečnou motivaci k práci

Bariéry zaměstnanosti

- vysoké náklady práce
- zastaralý a špatný zákoník práce
- nízká pracovní mobilita
- omezené možnosti rekvalifikace

Důsledky

- nárůst nezaměstnanosti mezi mladými
- vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných
- mnoho nezaměstnaných nad 50 let
- změna hodnotového systému
- sestup na sociálním žebříčku
- nevyužitý potenciál pracovní síly

Nezaměstnanost – naše řešení jsou logická, věcně správná a vedou k poklesu nezaměstnanosti

- **snížíme daně z práce** (Daň z příjmu fyzických osob a reforma penzijního pojištění, obojí s výraznou podporou rodin s dětmi.)
- **snížíme daně firmám** (ČR bude atraktivnější pro investory uvažující o založení či rozšíření firem.)
- **snížíme daně rodičům a snížíme odvody na sociální pojištění o 1 % za každé dítě**
- **snížíme sociální pojištění pracujících důchodců**
- **umožníme mobilitu pracovních sil** (Deregulace nájemného, regionální dopravní obslužnost, náklady na dopravu do zaměstnání uznáme jako odečitatelnou položku ze základu daně.)
- **nebudeme zmatečně převádět prostředky z politiky zaměstnanosti do jiných kapitol státního rozpočtu, ale zahájíme efektivní politiku zaměstnanosti zaměřenou na celoživotní vzdělávání a rekvalifikační kurzy pro ty, kdo chtějí pracovat**
- **zlepšíme postavení matek v pracovním životě** (těm, které o to projeví zájem, pružnou pracovní dobou a lepším zákoníkem práce)
- **změníme systém sociálních dávek (Pracovat musí být výhodnější než pobírat sociální dávky.)**

2. Finanční zdroje a role vlády

Křesťanští demokraté budou prosazovat tato základní pravidla pro roli vlády:

- úkolem vlády je vytvářet prostředí pro uplatnění osobní iniciativy občanů – musí narovnávat tržní distorze (nespravedlnosti), ale **minimálně se vměšovat** do tvorby cen, neboť v oblastech, kde neexistuje monopol, jsou jakékoli zásahy vlády vždy zneužitelné vlivovými či nátlakovými skupinami
- vláda převede **maximum rozhodovacích pravomocí co nejbližší občanovi**, tj. místní samosprávě
- **vláda musí být levnější a její služby klientsky orientované** – o co občané nemají zájem, to vláda nevykonává (Tam, kde může službu lépe poskytnout soukromý subjekt, neposkytuje ji vláda.)

Vládní rozpočtová politika – odpovědnost:

- hlavním principem naší hospodářské politiky je **odpovědný přístup bez zbytečných dluhů** (Budoucím generacím chceme předat stabilní hospodářství, nikoli dluhy.)
- **pravidelné (běžné) výdaje musí být plně hrazeny pravidelnými příjmy**
- **důraz na snížení váhy přímých daní** (Přímé daně na celkovém daňovém příjmu by měly klesnout z 26 % v roce 2006 na 17 % v roce 2010.)
- **v penzijním systému zabezpečíme důstojnou výši důchodů přechodem na vícezdrojové financování**, tzv. opt-out (Náš návrh odstraňuje hrozbu neudržitelných deficitů při současném výrazném snížení rizik pro jednotlivce i stát a vytváří takové podmínky, aby nikdo nepropadl pod hranici chudoby.)

Příjmy vládního sektoru	2003	2004	2005	2006e	2007e	2008e	2009e	2010e
Daňové příjmy celkem	895	963	1064	1097	1131	1185	1243	1316
• daně na zboží a služby	282	306	348	376	403	435	468	504
• pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení	360	388	403	434	478	508	538	570
• daně z příjmu, majetku a ostatní	253	269	313	287	250	243	238	242
Nedaňové příjmy	64	62	122	53	56	60	64	67
Kapitálové příjmy	11	12	13	12	13	14	14	15
Dotace ze zahraničí	12	25	41	81	86	92	97	103
Příjmy vládního sektoru	983	1062	1240	1243	1287	1350	1418	1502
Daňové příjmy celkem	35%	35%	36%	35%	34%	33%	33%	33%
Nedaňové příjmy	3%	2%	4%	2%	2%	2%	2%	2%
Kapitálové příjmy	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Dotace ze zahraničí	0%	1%	1%	3%	3%	3%	3%	3%
Příjmy vládního sektoru	39%	39%	42%	40%	39%	38%	38%	38%

Předpoklady:

- Základní sazba DPH se od roku 2007 snižuje z 19 % na 18 %, snížená sazba postupně roste z 5 % v r. 2005 na 9 % v r. 2010.
- Daň z příjmu PO postupně klesá z 24 % v r. 2005 na 19 % v r. 2010.
- Nedaňové a kapitálové příjmy si zachovávají konstantní podíl na HDP (1,7, resp. 0,4 %).

Výdaje vládního sektoru	2003	2004	2005	2006e	2007e	2008e	2009e	2010e
Nákup zboží a služeb	205	202	246	265	271	278	285	292
Transfery domácnostem a nezisk. org.	491	512	540	554	581	607	637	672
Dotace podnikům a fin. institucím	258	256	305	276	280	294	308	323
Úroky	20	31	30	40	33	34	34	32
Kapitálové výdaje	137	160	261	230	245	255	267	279
Čisté půjčky (vč. příjmů z privatizace)	-1	-7	-85	9	-68	-81	-97	-117
- z toho příjmy z privatizace	-25	-17	-104	-2	-68	-81	-97	-117
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	1110	1153	1297	1374	1344	1387	1434	1481
Nákup zboží a služeb	8%	7%	8%	8%	8%	8%	8%	7%
Transfery domácnostem a nezisk. org.	19%	19%	18%	18%	17%	17%	17%	17%
Dotace podnikům a fin. institucím	10%	9%	10%	9%	8%	8%	8%	8%
Úroky	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Kapitálové výdaje	5%	6%	9%	7%	7%	7%	7%	7%
Čisté půjčky (vč. příjmů z privatizace)	0%	0%	-3%	0%	-2%	-2%	-3%	-3%
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	44%	42%	44%	44%	40%	39%	38%	37%

Předpoklady:

- Počet zaměstnanců ve veřejném sektoru se postupně snižuje o 5 % ročně – úspora v oblasti nákupu zboží a služeb.
- Dotace podnikům a finančním institucím postupně klesají z 10 % HDP v roce 2005 na cca 8 % v roce 2010.
- Výdajová strana je upravena se záporným znaménkem o příjmy z privatizace ČEZ (Prodej ČEZ bude realizován tak, že se bude postupně do konce roku 2010 každý rok prodávat čtvrtina z jeho tržní kapitalizace.).

Celkové dopady do rozpočtu vládního sektoru

Základní ukazatele vládního sektoru	2003	2004	2005	2006e	2007e	2008e	2009e	2010e
Daňové příjmy / HDP	35,1%	35,0%	36,3%	35,0%	33,9%	33,4%	33,1%	33,1%
Přímé daně / celkový příjem	28,3%	27,9%	29,4%	26,2%	22,1%	20,5%	19,1%	18,4%
Saldo vládního sektoru (mld. CZK)	-128	-91	-57	-131	-57	-37	-15	21
Salda vládního sektoru (% HDP)	-5,0%	-3,3%	-1,9%	-4,2%	-1,7%	-1,0%	-0,4%	0,5%
Dluh vládního sektoru (mld. CZK)	553	659	769	856	913	950	965	944
Dluh vládního sektoru (% CZK)	21,7%	24,0%	26,2%	27,3%	27,3%	26,8%	25,7%	23,7%

3. Nástroje vyšší produktivity a konkurenceschopnosti

Konkurenceschopnost a zvýšení produktivity

Konkurenceschopnost ČR může vláda zvýšit snížením nákladů (snížením daní a vedlejších nákladů práce) a podporou růstu produktivity. Vytvoříme investičně atraktivní prostředí.

Podpoříme růst produktivity:

- snížením daní z příjmů právnických osob a snížením nákladů práce
- důrazem na budování infrastruktury, včetně zapojení soukromých zdrojů tzv. PPP (Public Private Partnership – viz dále)
- zefektivněním státní správy (Dojde ke snižování počtu zaměstnanců ve veřejné správě o 5 % ročně především odbouráním duplicitně vykonávaných funkcí na úrovni kraje a centra a podstatným zvýšením efektivity – přechodem na klientský přístup.)
- podporou vzdělanosti společnosti
- podporou vědy a výzkumu, včetně podpory aplikace do průmyslových inovací
  - investicemi minimálně ve výši 3 % HDP (jako USA či Japonsko)
  - grantovými projekty ve vybraných oblastech tzv. nových technologií a podporou soukromého sektoru při zavádění poznatků vědy a výzkumu do praxe vytvoříme atraktivní prostředí pro rizikový kapitál

Vymahatelnost práva + zlepšení zákonných podmínek podnikání

Vymahatelnost práva, odstranění všudypřítomné korupce a snahy o zasahování moci výkonné do rozhodování nezávislých soudů – to jsou klíčová opatření.

Nepřehlednost a zmatečnost právních předpisů

- chaotické a bezkonceptní schvalování zákonů, ministerských vyhlášek a dalších podzákoných norem
- obecné přijímání korupčního chování a snaha o zakrývání korupčního chování na všech úrovních státní moci, včetně těch nejvyšších

Zdravá ekonomika = prosperující malé a střední podniky

- ty, přestože nemají žádné investiční pobídky, zabezpečují dvě třetiny pracovních míst
- jsou schopné okamžitě reagovat na požadavky zákazníků
- vykazují vysokou míru citlivosti na regulace (jak v dobrém, tak špatném smyslu)

Zavedeme právo a pořádek

- odstraníme nespravedlivé subvence (Začneme jejich zveřejňováním na internetu.)
- odstraníme zbytečné či protekční regulace, které deformují trh
- pravidelnou komunikací s profesními organizacemi, systematickým vyhodnocováním dopadu zákonů na firmy (s ohledem na náklady a zaměstnanost) zlepšíme podmínky pro podnikání a vymahatelnost práva v ČR
- budeme usilovat o zásadní zjednodušení státní správy

Rovné příležitosti – postoj k regulaci a deregulaci

ANO ...

- regulace **má význam tam, kde existuje monopol**, například u dodávek elektřiny
- regulace **je nutná v otázkách životního prostředí**

NE ...

- regulace volného trhu **pokřivuje rozhodování subjektů**, a je tak velmi nebezpečná a neefektivní
- možnost **svobodné soutěže** svobodných jedinců **podle jasných pravidel** v každé lidské činnosti přispívá ke **zvyšování její efektivity**

Priority KDU-ČSL:

- **podpora trhu práce** (Nezaměstnanost nevyřeší politické proklamace ani přežití zákoníky práce, ale zavedení moderních prvků do zaměstnavatelsko-zaměstnaneckých vztahů, zejména v otázce vyšší flexibility pracovní doby – jak v rámci dne, tak týdne - a dále pak v rámci života jednotlivce např. v zaměstnávání matek. **Připravíme nový a lepší zákoník práce** ve spolupráci s odborovými a zaměstnavatelskými svazy. Umožníme opět proplácení a převádění dovolené, tj. vše, co právě schválený zákoník práce nesmyslnými regulacemi zrušil.)
- **dopravní obslužnost** (Uvolnění trhu v oblasti železniční dopravy a zajištění rovných podmínek v ostatních druzích dopravy zlepší obslužnost celé dopravní sítě.)
- **důstojné a dostupné bydlení** (Zavedeme spravedlnost do oblasti nájemního bydlení. Nikdo nebude dále zneužívat nespravedlivých výhod, jež získal za minulého režimu. Zajistíme podporu pro potřebné – urychlením deregulace cen nájemného se současným zavedením přímých dotací těm, kteří to skutečně potřebují. Nájemníci byty blokují, protože by přišli o neoprávněnou výhodu, a snižují tak nezbytnou mobilitu pracovní síly.)

Dobudování společného trhu s EU

- zmiňované bariéry pro rozvoj hospodářství ČR bohužel stále mnohdy platí i na trhu EU (Nejmarkantnější jsou bariéry na trhu práce, který je našim občanům ve velké míře stále uzavřen. KDU-ČSL, jako člen nejsilnější frakce Evropského parlamentu – Evropské lidové strany, bude usilovat o jejich odstranění.)
- budeme usilovat o vytvoření silného celoevropského kapitálového trhu jako zdroje financování firem a obecného bohatství

Daňová politika

Křesťanští demokraté si uvědomují, že financování veřejných statků je nutné, přestože:

Všechny daně mají deformační funkci

- daň z příjmu fyzických osob – deformuje rozhodnutí mezi prací a volným časem
- daň z kapitálových výnosů – ovlivňuje volbu mezi úsporami a spotřebou
- ostatní daně – zvláště při několika sazbách deformují rozhodování o spotřebě zboží či služeb (Např. spotřební daň z benzínu deformuje rozhodování mezi různými typy dopravy a míře jejich využívání.)

Jaký způsob kombinace daní tedy zvolit?

Křesťanští demokraté omezí daně s negativními důsledky na hospodářský růst a důraz položí na ty, které demotivační charakter nemají:

- **výrazně snížíme podíl daní na HDP** (Úroveň zdanění v ČR je ve srovnání s konkurenčními ekonomikami až příliš vysoká. Proto sdružená daňová kvóta podle KDU-ČSL klesne během let 2006–10 z 35 % na 32 %.)
- **snížíme demotivačně působící daně z příjmu**
- **zrušíme daň z nemovitosti u vlastnictví zemědělské půdy**
- **přiblížíme sazby DPH, trváme na zachování snížené sazby pro sociálně citlivé položky, zejména potraviny, léky atd.**
- **pomůžeme řešit specifický problém ČR – vysoké zdanění práce formou tzv. „sociálního pojištění“** (Vysoké odvody na sociální pojištění jsou demotivující, a navíc jsou využívány neefektivně. V rámci reformy důchodového systému budeme prosazovat tzv. opt-out – prostředky si občané odvádějí na vlastní účet, a nejsou tak de facto daněmi. Kromě toho snížíme odvody dle počtu dětí.)
- **snížíme náklady státní správy**

Daň z příjmu fyzických osob

Prioritou politiky křesťanských demokratů je:

- **podpora rodin s dětmi**
- **odstranění dnešní diskriminace střední třídy**
- **snížení nepřiměřeně vysoké míry nezaměstnanosti**
- **zjednodušení daňových přiznání a správy daní**

Budeme prosazovat takové snížení daní z příjmů, aby se efektivní daňová sazba pohybovala v rozmezí 0 až 25 %.

Daň (20% daňová sazba) bude stanovena následujícím způsobem:

od základu daně si plátce odečte:

- **100.000 na osobu**
- **30.000 na manželku**
- **30.000 na rodinu s dětmi**
- **další již dnes odečitatelné položky (studium, invalidita, úroky z hypotéky, penzijní připojištění, životní pojištění)**
- **náklady na dopravu do zaměstnání - odečitatelnou položku, kterou nově zavedeme**

- vypočtená daň se dále sníží o slevu na dani za každé dítě ve výši 7000 Kč. (v roce 2007 – 8000,- Kč, 2008 – 9000,- Kč, 2010 – 10.000,- Kč).

Ti, kdo si ročně vydělají více než 750 tis. Kč (měsíčně 62,5 tis. Kč), by z částky nad tuto hranici platili daň 25 %.

Společné zdanění manželů považujeme za efektivní způsob podpory rodiny a zachováme je.

Příjmy po zdanění se zvyšují všem

Efektivní daňová sazba daně z příjmu fyzických osob – modelový příklad rodiny se 3 dětmi – rok 2007:

Efektivní daňová sazba	2004	2005	2006	2007	poznámka
Hrubá mzda měsíční					
8 000	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	Tyto rodiny nebudou platit žádnou daň - naopak budou mít příjem ve formě negativní daně vypočítané dle počtu dětí
10 000	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	
12 000	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
14 000	4,8%	1,5%	0,0%	0,0%	
16 000	6,0%	3,8%	1,5%	0,0%	
20 000	8,2%	7,1%	5,5%	1,7%	
25 000	10,5%	10,4%	9,4%	5,3%	
30 000	12,5%	12,8%	12,6%	7,8%	
35 000	14,3%	15,4%	15,3%	9,5%	
40 000	16,1%	17,5%	17,4%	10,8%	

Poznámka:

Efektivní daňová sazba = vypočtená daň minus slevy na dani / hrubá mzda

Stávající odčitatelné položky týkající se životního pojištění, penzijního připojištění či úroků z hypotéky zůstávají zachované.

Je zjevné, že daně se snižují všem. Nízkopříjmové skupiny s více dětmi navíc obdrží daňový bonus v případě, že sleva na dani bude vyšší než jejich daňová povinnost.

Daň z příjmu právnických osob

Chceme posílit konkurenceschopnost ČR pro všechny investory prostřednictvím výrazného snížení daně z příjmu právnických osob. Výši této daně navrhuje snížit na 19 % při zachování současné míry nákladových položek.

Daň z přidané hodnoty

Navrhujeme přiblížení sazeb na následující úroveň:

- základní sazba – 18 %
- snížená sazba – 9 %

Daň z nemovitosti

Navrhujeme zrušit daň z nemovitostí odváděnou ze zemědělské půdy, luk a pastvin, lesů, zahrad, vinic a rybníků.

4. Sociální smír

SOCIÁLNÍ PÉČE – nutný předpoklad růstu

Základní východiska:

- podpora hospodářského růstu je **slučitelná se sociální zodpovědností společnosti za podporu potřebných a rodin s dětmi**
- **pomůžeme rodinám, kterým snížíme neúměrně vysoké daně, a snížíme odvody na sociální pojištění v závislosti na počtu dětí**
- **nižšími daněmi a novým systémem dávek sociální podpory podpoříme občany, kteří si aktivně hledají práci** (Protože ti si tuto podporu skutečně zaslouží.)
- **nejlepší sociální pomocí je vzdělávání a podpora vědomí vlastní zodpovědnosti**

Logické kroky vedoucí ke zlepšení sociálního systému:

- **snížení daní střední třídě a rodinám s dětmi**
- **snížení odvodů na sociální pojištění podle počtu dětí**
- **zvýšení podpory sociálně potřebným rodinám s dětmi**
- **podpora projektů Public Private Partnership v oblasti sociálních systémů**
- **snížení odvodů na sociální pojištění po vzniku nároku na státní penzi, čímž vytvoříme podmínky pro využití zkušeností seniorů v důchodovém věku**

REFORMA PENZIJNÍHO SYSTÉMU

KDU-ČSL ví, jak řešit penzijní systém

Naše společnost stárne. Podle demografické prognózy bude podíl osob ve věkové skupině nad 65 let činit v roce 2065 více než 30 % oproti současným necelým 14 %. V rámci stávajícího státního systému financování penzí, kdy současní pracující platí současné důchody, by tak nastal zásadní problém s financováním státních penzí. Jednoduše by nebyl dostatek pracujících (a jejich daní) na výplatu penzí jejich rodičům a prarodičům.

Navrhovaná důchodová reforma podle KDU-ČSL by tedy měla důchodový systém upravit tak, aby při daném demografickém vývoji byl systém **dlouhodobě finančně udržitelný, a důchodcům by se tak dostávalo dostatek finančních prostředků pro důstojné zajištění jejich života.**

Základní principy reformovaného penzijního systému

- **Zůstane zachována významná role státního systému důchodového zabezpečení – nikdo nepropadne pod hranici chudoby.**
- **Systém bude doplněn o možnost převodu části stávajících odvodů (sociálního pojištění) do soukromých systémů úspor na stáří, kde se budou kumulovat úspory na stáří těch občanů ČR, kteří si to budou přát .**

Návrh Křesťanských demokratů (jehož detailní popis je k dispozici na internetových stránkách) tedy zabezpečuje:

- **důstojnou výši penze pro všechny občany** – penze podle KDU-ČSL by měla mimo jiné občanovi nahrazovat v přiměřené míře příjem z doby, kdy byl ekonomicky aktivní. Návrh KDU-ČSL současně ponechává dostatek prostoru pro uplatnění vlastní odpovědnosti občanů formou soukromých úspor. Návrh KDU-ČSL tedy kombinuje financování budoucích penzí na základě mezigenerační solidarity, ale také výnosů z kapitálu.
- **svobodu osobní volby každého občana ČR** – podle KDU-ČSL si občané sami budou moci zvolit, zda více důvěřují vládě, že jim bude vyplácet důstojnou penzi, nebo se rozhodnou přesměrovat část svých odvodů (max. 8 procentních bodů z dnešních 28) do soukromých systémů zabezpečení na stáří. KDU-ČSL bude také dále podporovat stávající dobrovolné spoření v penzijních fondech se státním příspěvkem.
- **podporu rodin prostřednictvím snížení pojistné sazby pro rodiny s dětmi.** KDU-ČSL si uvědomuje, že mít děti je pro rodiče vedle velké odpovědnosti za jejich výchovu také velká finanční zátěž. KDU-ČSL proto navrhuje, aby rodiče vychovávající děti, budoucí plátce daní, byli odměněni snížením odvodů (pojistné sazby) do státního důchodového systému o 1% za každé dítě. Jednoduše řečeno – čím více budu mít dětí, tím méně budu odvádět na daních. Při výpočtu penze se však bude vycházet z nesnížených odvodů, takže rodiny nebudou nijak znevýhodněny při výplatě penzí.
- **zachování dřívějšího odchodu do penze pro ženy s dětmi.** KDU-ČSL jako jediná demokratická strana usiluje o zachování této výhody pro matky, neboť si ji matky zaslouží.
- KDU-ČSL si uvědomuje obrovský přínos, který mohou společnosti přinést zkušení senioři. **KDU-ČSL proto navrhuje, aby se všem důchodcům, kteří chtějí a mohou aktivně pracovat, snížila příspěvková sazba pojistného na důchodové zabezpečení do státního systému na polovinu.**

Reforma sociálních dávek a reforma veřejného zdravotního pojištění

Dlouhodobě udržitelný hospodářský růst není myslitelný bez nezbytných a sociálně vyvážených změn v systému sociálních dávek a v systému veřejného zdravotního pojištění. Příslušné reformy jsou popsány v programových kapitolách „Sociální a rodinná politika“ a „Zdravotnictví“.

DOPRAVA

VOLBY 2006

Doprava

Budeme i nadále prosazovat podstatné urychlení výstavby nových dálnic, rychlostních komunikací a modernizace železničních koridorů. Víme, že dopravní infrastruktura je nutným předpokladem rozvoje ekonomiky, a proto musíme požadovat zvýšení investičních prostředků ze státního rozpočtu, fondů EU, ale i ze soukromých zdrojů.

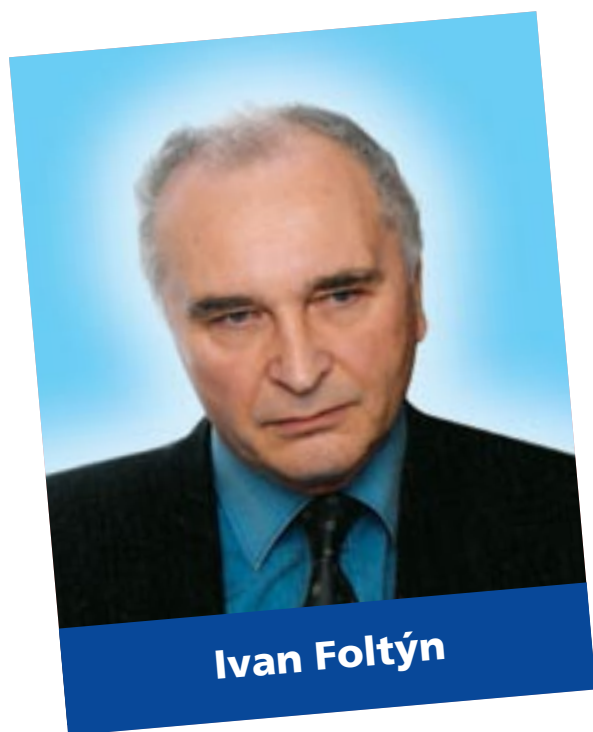
Naší prioritou je také zvýšení bezpečnosti dopravy. Budeme pokračovat v zavádění moderních technologií do zabezpečovacích a informačních systémů na dálnicích i v železničních koridorech, a tedy vyrovnání technologickému náskoku nejvyspělejších států Evropy. Systém elektronického mýta, který jsme připravili k realizaci, zdraží tranzitní nákladní dopravu, a pomůže ji tak vracet ze silnic zpátky na železnici. Budoucnost patří kombinované nákladní dopravě a křesťanští demokraté budou usilovat o to, aby se taková budoucnost přiblížila co nejrychleji.

Dopravní infrastruktura

Vycházíme z toho, že naše ekonomika je zaměřena na export, a proto je kvalita dopravní sítě nezbytnou podmínkou rozvoje celého národního hospodářství. Zasadíme se nejen o vyšší tempo výstavby, ale také o účinnou kontrolu státu nad zadávacími řízeními i prováděním staveb.

Rozvoj dopravní infrastruktury podpoříme zejména

- stavbou dalších 500 km nových silnic a dálnic (zejména dokončením ústecké dálnice (D8), ostravské dálnice (D47), hradecké dálnice (D11) a severním propojením Hradec Králové – Olomouc (R35), moravského dálničního propojení dálnic (D1 a D47), včetně spojení Brno – Mikulov (R52), budějovické dálnice (D3) a pražského silničního okruhu (R1) atd.)
- napojením všech krajů na kvalitní síť dálnic a silnic a urychlením výstavby dalších významných tahů (tj. karlovarského (R6), chomutovského (R7), slezského (R11), zlínského (R49), hodonínské (R55), svitavského (R43), jihlavského (R38), nošovického (R48) atd.)
- urychlením výstavby a modernizace železničních tranzitních koridorů (Praha – Cheb s přestavbou uzlu Plzeň a Praha – Dvůr Králové s uzlem České Budějovice)

- zahájením postupné modernizace železničních uzlů Praha a Brno
- vybavením dálnice informačními a telematickými službami a zvýšením jejich propustnosti a bezpečnosti (Začneme s D11.)
- výrazným zvýšením prostředků na údržbu a obnovu silničního majetku (zvláště dálnic a silnic I. třídy)
- zklidňováním dopravy v obcích, budováním obchvatů i dopravními opatřeními ve vnitřní zástavbě
- výstavbou nové vzletové a přistávací dráhy na letišti Praha a zásadním snížením hluchosti, která dnes obtěžuje na 150 tisíc obyvatel hlavního města
- připojením letiště Praha na modernizovanou městskou železnici Praha – Kladno
- zlepšením plavebních podmínek na Labi pro nákladní i rekreační dopravu
- podporou výstavby překladišť nákladní dopravy a vyšším využitím železniční, vodní a letecké dopravy

Železniční doprava

Zasadíme se o dokončení přeměny národního železničního dopravce na moderní a konkurenceschopnou společnost. Budeme prosazovat další výrazné zvýšení produktivity snížením nákladů a zvýšením objemů přeprav osob i nákladní dopravy. Budeme usilovat o vyšší kvalitu nabízených služeb jak v odbavování cestujících, tak ve vlastní přepravě.

Rozvoj železniční dopravy podpoříme zejména

- modernizací a přestavbou nádražních budov a nabídkou dalších služeb pro uživatele (čistá a uživatelsky vřídlná nádraží)
- zásadní modernizací vlakových souprav (jak pro dálková spojení, tak i příměstskou a regionální dopravu)
- rozvojem kombinované dopravy (zaváděním moderních technologií kontejnerové přepravy nákladů a snížením podílu nákladní dopravy na silnicích)
- zavedením elektronického mýta a navýšením poplatků za přepravu nákladů na silnicích (Zvýší se zájem o železniční nákladní dopravu.)

Bezpečnost dopravy

Na následky nehod umírá každý rok přes tisíc našich spoluobčanů a zhruba pět tisíc dalších je jich po nehodě trvale postiženo. Proto budeme i nadále dbát na zvyšování bezpečnosti dopravy a její zpřístupnění handicapovaným občanům.

Zvýšení bezpečnosti dopravy dosáhneme zejména

- novou výstavbou a modernizací silnic (Odstraníme nebezpečná místa a převedeme dopravu mimo obce.)
- zklidněním dopravy v obcích a dopravně-technickými opatřeními
- zajištěním přítomnosti policie na silnicích a jejím dohledem nad plynulostí dopravy
- zpřísněním dohledu a kontroly technického stavu vozidel
- znemožněním registrace autovraků dovezených ze zahraničí (u kradených automobilů zavedením kontroly identifikátorů vozidel)

- novelou zákona o autoškolách (Zvýší dohled státu nad výchovou nových řidičů a pravidelným doškolením profesionálních řidičů.)
- zavedením telematického informačního systému na dálnicích a měnitelného dopravního značení pro preventivní regulaci dopravy při mimořádných situacích
- zavedením dálkového řízení a zabezpečení železničního provozu (ETMS a GPS-R)
- zvýšením úrovně zabezpečení železničních přejezdů
- zajištěním kvalitní dopravní obsluhy ve veřejné dopravě (Pro občany s handicapem zavedeme vozidla se sníženou úrovní nástupu a postupně odstraníme bariéry ve stanicích a zastávkách.)
- rozvojem cyklistické dopravy jako bezpečné a ekologické alternativy
- oddělením cyklistické dopravy od automobilové výstavbou nových cyklostezek

Veřejná osobní doprava

Aby mohla veřejná doprava úspěšně konkurovat automobilové dopravě, musí být územně a cenově dostupná a její kvalita musí být srovnatelná s dopravou auty. Musí být čistá, rychlá a bezpečná. Veřejná doprava zvýší mobilitu občanů, zvýší dostupnost zaměstnání, nemocnic, škol a obchodů.

Rozvoje veřejné osobní dopravy dosáhneme zejména

- cenovou dostupností drážní i autobusové veřejné dopravy, a to i tam, kde je pro dopravce prokazatelně ztrátová
- podporou obnovy a modernizace autobusů, tramvají i železničních vozidel z veřejných zdrojů
- novým zákonem o veřejné dopravě (Podpoří rozšiřování integrovaných dopravních systémů, stanoví parametry kvality dopravní obsluhy a závazky veřejné služby v osobní dopravě.)

Moderní technologie v dopravě

Každoroční nárůst požadavků na přepravu vede k zahlcení stávajících dopravních systémů, ke snížení jejich provozní spolehlivosti a bezpečnosti. Zavedením moderních informačních, zabezpečovacích a monitorovacích technologií je možné vše zvládnout a uspokojit nároky na cestování v 21. století, na pohyb zboží i služeb jako na základní životní potřeby.

Zavádění moderních technologií v dopravě dnes pro nás znamená zejména

- urychlené instalace monitorovacích kamer a informačních elektronických tabulí na dálnicích
- kvalitnější sledování dopravních proudů na silnicích s následnými telematickými opatřeními v provozu (měnitelné dopravní značení a dopravní informace)
- aktivní účast na přípravě evropského satelitního navigačního systému Galileo
- zajištění multimodální dostupnosti dopravních informací z národního centra (internet, rozhlas, asistenční služby)
- zavedení standardů pro elektronickou jízdenku ve veřejné osobní dopravě
- postupné zajišťování technické interoperability železničních dopravních cest zaváděním zabezpečovacích, komunikačních a monitorovacích systémů na železnici (ETMS a GSM-R)

Budeme usilovat o modernizaci a zvyšování kvality služeb železniční dopravy, aby se stala evropskou, konkurenceschopnou, páteří dopravou, přispívající k dalšímu rozvoji naší země.

SOCIÁLNÍ A RODINNÁ POLITIKA

VOLBY 2006

Sociální a rodinná politika

Na počátku 21. století stejně jako vždy platí, že rodina je základem dobře fungující společnosti. Křesťanští demokraté proto usilují o to, aby se rodinám dobře žilo a aby se jim dostávalo patřičného společenského uznání. Chtějí dosáhnout toho, aby se jednotliví členové rodin a generací mohli na sebe vzájemně spoléhat a stát se mohl opírat o zdravá a tradiční rodinná společenství.

Podporu rodiny vnímáme nejen na úrovni státu, ale také v oblasti samospráv krajů a obcí. Není pro nás jen součástí sociální politiky a pouhým převáděním financí v systému sociálního zabezpečení. V programu sociální a rodinné politiky KDU-ČSL je proto provázána penzijní reforma a celková reforma sociálních dávek a sociálních služeb.

Nejdůležitější témata sociální politiky křesťanských demokratů jsou:

- **rodinná politika a vznik ministerstva pro rodinu**
- **reformy sociálních dávek** (včetně dávek pro osoby se zdravotním postižením)
- **podpora sociálních služeb**
- **reforma penzijního systému**
- **program 50+**
- **podpora seniorů**

Rodinná politika

Podporujeme rodinu jako celek založený na **manželském a rodičovském** vztahu. Tento typ soužití považujeme za nejpevnější svazek. V žádném případě však nechceme diskriminovat ostatní formy soužití, protože každý člověk má právo žít v takové formě svazku, kterou si zvolí. Uvědomujeme si, že zvláštní pozornost si zaslouží neúplné rodiny, protože zejména děti z těchto rodin se často dostávají na hranici chudoby a sociálního vyloučení.

Proto budeme usilovat zejména o zavedení následujících opatření:

- **změny finančního systému podpory rodiny** (Současná forma podpory, která je postavena na státní sociální podpoře, musí být transformována **ve prospěch daňových opatření**. Zvýhodnění tak budou rodiče, kteří se snaží zajistit své děti vlastní prací.)
- **významné posílení postavení ženy a matky** ve společnosti (Péče o děti by měla být finančně i společensky oceněna tak, aby výchovná a pečovatelská činnost rodičů byla chápána jako **práce na plný úvazek**. Proto předkládáme zásadní **změny ve výši rodičovského příspěvku**. Plně si uvědomujeme důsledky pro státní rozpočet, ale péče o děti nesmí být prioritou jen jedné politické strany.)
- **sladění rodinného života a zaměstnání** (Uvědomujeme si, že je nutné nabídnout co nejširší spektrum služeb a volbu toho nejlepšího způsobu péče o děti ponechat na rodičích. Plánujeme větší dostupnost a další **rozšiřování služeb péče o děti** – rozvoj mateřských center, systém au-pair, babysitting apod. - které dnes náleží do kompetencí obcí. Využijeme daňových opatření a dotačních titulů k tomu, aby tyto služby mohly být ve větší míře spolufinancovány státem.)
- **podporu tzv. prorodinných služeb a poradenství** (Ta se bude týkat zejména služeb **poskytovaných v nepříznivé sociální situaci** - asistenční služby, služby respitní odlehčovací péče, azylové domy pro matky s dětmi, atd. - a **pedagogicko-poradenských služeb** - manželské poradny, poradny pro oběti domácího násilí atd. - i ostatních služeb - dopravní služby, úklidové práce atd.)
- **pozitivní rodinná politika, která bude přispívat k ochraně nenarozeného života** (Podařilo se nám již prosadit například utajené porody a zrychlit adopce dětí. Budeme předkládat další legislativní návrhy v oblasti **náhradní rodinné péče**. Chceme dále zlepšovat podmínky pro pěstounskou péči. Budeme důsledně naplňovat obsah hesla, že „**Děti patří do rodiny**“ a nikoliv do sociálních či kojeneckých ústavů a dětských domovů.)
- **zapojení obcí a krajů do podpory rodin** (Nabízíme program „**Obec pozorná k rodině**“, který vychází ze zásad solidarity a subsidiarity a nabízí řadu konkrétních nástrojů, jimiž mohou občané ovlivňovat prorodinnou politiku.)
- **Rodinný pas** (Jedná se o systém rodinných slev uplatňovaných v různých oblastech, např. na nákup spotřebního zboží, služby v oblasti gastronomie, kultury, sportu, cestování a mnoho dalších. Na základě vystavené kreditní karty má tak možnost rodina s dětmi čerpat nejrůznější slevy. Jedná se o projekt, kterým chceme podporovat zvýšení kvality života rodin a povzbudit aktivity podnikatelů v krajích.) Pro úspěšné zavedení tohoto projektu je nutná spolupráce krajů, obcí a živnostníků a podnikatelů.
- **Změna kompetenčního zákona**, který by v zájmu zvýšení významu rodiny vedl k vytvoření **ministerstva pro rodinu** (Na tuto instituci by přešly kompetence, které jsou dnes v oblasti rodinné politiky svěřeny do působnosti ministerstva práce a sociálních věcí, zdravotnictví, školství a spravedlnosti.)

Reforma sociálních dávek

Budeme prosazovat **zjednodušení systému sociálních dávek**. Odstraníme zdlouhavé, nepřehledné a finančně náročné systémy, které jsou obtížně kontrolovatelné a také často zneužívané. Připravíme dávkový systém, který bude aktuálně reagovat na momentální finanční situaci občanů. Chceme změnit systém výplat a rozhodování o dávkách, a tím ulehčit orientaci občanů v jejich nárocích. Systém, ve kterém o dávkách rozhoduje stát, ale vyplácí je prostřednictvím obcí, je finančně náročný a nemotivující.

Protože nám jde o to, aby se lidem vyplatilo pracovat a ne pobírat sociální dávky, budeme iniciovat zejména:

- zvýšení pracovní povinnosti pro výplatu podpory v nezaměstnanosti na 50 % pracovní doby.
- **systém propojení výplat sociálních dávek s vyplácením podpory v nezaměstnanosti** (V oblasti státní sociální podpory budeme prosazovat snížení počtu dávek ve prospěch dalších slev na dani.)
- **zprůhlednění poskytování dávek souvisejících s přepravou osob se zdravotním postižením** (V souvislosti s novým zákonem o sociálních službách budeme podporovat i zásadní změny v posuzování zdravotního stavu občanů.)
- **změnu ve finančním zajištění seniorů, kteří se starají o bezmocné rodinné příslušníky** (Tzv. **příspěvek při péči o osobu blízkou** není podle platné legislativy možné poskytnout osobě pobírající starobní důchod. Budeme prosazovat změnu tohoto systému, protože senioři „doplácejí“ na to, že se o své blízké těžce zdravotně postižené starají bezplatně, zatímco ústavní péči stát podporuje významnými finančními prostředky.)

Podpora sociálních služeb

Nový **zákon o sociálních službách** považujeme za průlomový, protože klientům bude prostřednictvím **příspěvku na péči** dána možnost volby mezi domácí a ústavní péčí.

Dále se zasadíme o:

- **rozsáhlejší podporu nestátních neziskových organizací působících v oblasti sociálních služeb** (Prostřednictvím krajských samospráv chceme dosáhnout pro tyto organizace **víceletého financování** jejich činnosti a zajistit tak jejich stabilitu, která je velmi důležitá i pro uživatele sociálních služeb.)
- **změnu ve financování ošetřovatelských výkonů** v sociálních zařízeních (Domovy důchodců a ústavy sociální péče by měly být hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Naopak v léčebnách dlouhodobě nemocných a nemocnicích budeme požadovat vyřešení **platby za sociální lůžko**.)

Reforma penzijního systému

V současném systému důchodů přispívají stejnou mírou rodiče, kteří vychovávají budoucí plátce důchodů, a stejnou mírou ti, kteří děti nemají. Stát zvýhodňuje maminky pouze dřívějším odchodem do důchodu, jenže ženy by pomoc státu spíše ocenily v době, kdy mají zvýšené náklady spojené s výchovou dětí, a ne později, kdy mnohé tuto výhodu ani nevyužijí.

Prosazujeme takové řešení, které zohlední nezanedbatelný příspěvek rodičů do sociálního systému. Nechceme a nebudeme nikoho nutit plodit děti, ale celý systém musí být spravedlivý, a ti, kteří žádné děti nevychovávat, by měli tento systém více finančně podpořit.

KDU-ČSL ví, jak řešit penzijní systém

Naše společnost stárne. Podle demografické prognózy bude podíl osob ve věkové skupině nad 65 let činit v roce 2065 více než 30 % oproti současným necelým 14 %. V rámci stávajícího státního systému financování penzí, kdy současní pracující platí současné důchody, by tak nastal zásadní problém s financováním státních penzí. Jednoduše by nebyl dostatek pracujících (a jejich daní) na výplatu penzí jejich rodičů a prarodičů.

Navrhovaná důchodová reforma podle KDU-ČSL by tedy měla důchodový systém upravit tak, aby při daném demografickém vývoji byl systém **dlouhodobě finančně udržitelný a důchodcům by se tak dostával dostatek finančních prostředků pro důstojné zajištění jejich života.**

Základní principy reformovaného penzijního systému

- **Zůstane zachována silná role státního systému důchodového zabezpečení – nikdo nepropadne pod hranici chudoby.**
- **Systém bude doplněn o možnost převodu části stávajících odvodů (sociálního pojištění) do soukromých systémů úspor na stáří, kde se budou kumulovat úspory na stáří těch občanů ČR, kteří si to budou přát .**

Návrh křesťanských demokratů (jehož detailní popis je k dispozici na internetových stránkách a zároveň v kapitole „Hospodářský program“) tedy zabezpečuje:

- **Důstojnou výši penze pro všechny občany** - penze podle KDU-ČSL by měla mimo jiné nahrazovat občanovi v přiměřené míře příjem z doby, kdy byl ekonomicky aktivní. Návrh KDU-ČSL současně ponechává dostatek prostoru pro uplatnění vlastní odpovědnosti občanů formou soukromých úspor. Návrh KDU-ČSL tedy kombinuje financování budoucích penzí na základě mezigenerační solidarity, ale také výnosů z kapitálu.
- **Svoboda osobní volby každého občana ČR** - podle KDU-ČSL si občané sami budou moci zvolit, zda více důvěřují vládě, že jim bude vyplácet důstojnou penzi, nebo se rozhodnou přeměňovat část svých odvodů (max. 8 procentních bodů z dnešních 28) do soukromých systémů zabezpečení na stáří. KDU-ČSL bude také dále podporovat stávající dobrovolné spoření v penzijních fondech se státním příspěvkem.
- **Podpora rodin prostřednictvím snížení pojistné sazby pro rodiny s dětmi.** KDU-ČSL si uvědomuje, že mít děti je pro rodiče vedle velké odpovědnosti za jejich výchovu také velká finanční zátěž. KDU-ČSL proto navrhuje, aby rodiče vychovávající děti, budoucí plátce daní, byli odměněni snížením odvodů (pojistné sazby) do státního důchodového systému o 1% za každé dítě. Jednoduše řečeno – čím více budu mít dětí, tím méně budu odvádět na daních. Při výpočtu penze se však bude vycházet z nesnížených odvodů, takže rodiny nebudou nijak znevýhodněny při výplatě penzí.
- **Pro ženy s dětmi zachováme dřívější odchod do penze.** KDU-ČSL jako jediná demokratická strana usiluje o zachování této výhody pro matky, neboť se domnívá, že si ji matky zaslouží.
- KDU-ČSL si uvědomuje obrovský přínos, který mohou společnosti přinést zkušení senioři. **KDU-ČSL proto navrhuje, aby se všem důchodcům, kteří chtějí a mohou aktivně pracovat, snížila příspěvková sazba pojistného na důchodové zabezpečení do státního systému na polovinu.**

V oblasti reformy penzijního systému považujeme za nutné nalézt přijatelný konsensus vedoucí k přijetí penzijní reformy tak, aby zásadní kroky mohly být nastartovány v r. 2007.

Program 50+

Přicházíme s programem 50+, který m.j. podporuje rovné pracovní příležitosti, celoživotní vzdělávání i rozvoj zaměstnaneckých programů pro občany nad 50 let. Chceme upozornit na to, že je potřeba více dbát na etiku mediálního prostředí a budovat tak pozitivní pohled na lidi ve vyšším středním věku a vůbec na stáří.

Podpora seniorů

Podporujeme aktivní stáří

Zvláštní pozornost věnujeme seniorům, kteří mají v rodinách a ve společnosti nezastupitelné místo. Budeme podporovat neziskové organizace a rodiny, které pečují o seniory formou dotací či grantů.

Naši romští spoluobčané

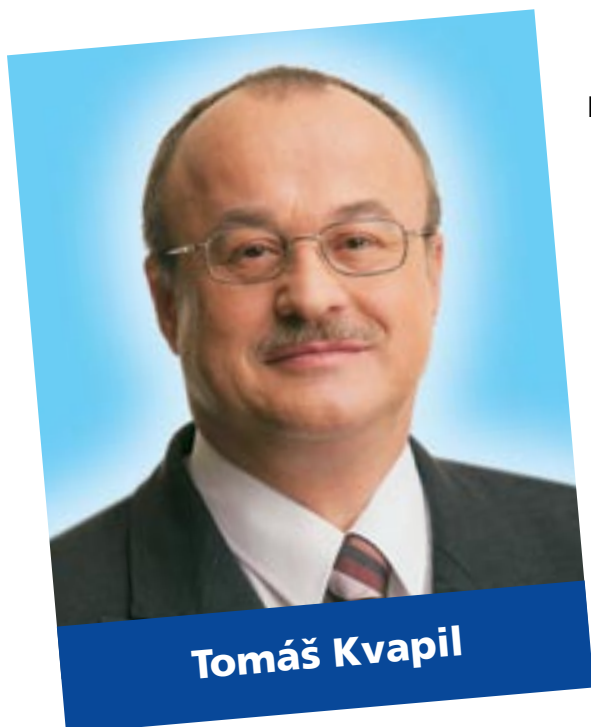
- KDU-ČSL jde o to, aby se Romové vřazovali do české společnosti, ne však, aby se v ní zcela rozplynuli. Proto jsme rozhodnutí prosazovat odstraňování kulturních bariér, přičemž budeme dbát na zachování svébytnosti a jedinečnosti romské kultury. Budeme posilovat oboustrannou kulturní výměnu mezi romskou a neromskou částí české společnosti.
- Cestou jak odstranit dnešní diskvalifikaci Romů je usnadnit jim přístup ke **vzdělání, a to soustavnou péčí už v předškolním věku, s cílem odstranit znevýhodnění romských dětí už na samém počátku školní docházky**. Budeme proto významně podporovat projekty na zvýšení vzdělanosti romské mládeže. Chceme však prosazovat i další rekvalifikační a vzdělávací programy pro dospělé Romy.
- Zvláštní pozornost chceme věnovat zaměstnanosti Romů. Navrhujeme projekty umožňující snížit neúnosně vysokou nezaměstnanost uvnitř romské komunity. Vybereme nejvhodnější varianty pobídek a úlev pro zaměstnavatele, ochotné Romy zaměstnávat.
- V rámci drogové prevence chceme v úzké spolupráci s vládními i nevládními organizacemi zaměřenými na tuto oblast věnovat mimořádnou pozornost právě romské mládeži, která je závislostí na drogách a návykových látkách nejvíce zasaženou skupinou.
- Navrhujeme projekty, které usnadní Romům propuštěným z výkonu trestu zařadit se do normálního života. To pokládáme za nejúčinnější prostředek ze všech, které vedou ke snížení recidivy.

BYTOVÁ POLITIKA

VOLBY 2006

Bytová politika

Bydlet musí každý. Bytová politika KDU-ČSL je dnes soustředěna na potřeby mladých rodin. Chceme však podpořit každého, kdo vynaloží úsilí přiměřené svým možnostem a schopnostem. Takový občan má právo na důstojné bydlení a je přirozené, že očekává podporu státu. Bytová politika křesťanských demokratů vychází z principu sociálně tržního hospodářství.

Odstraníme deformace na trhu s nájemními byty

Navrhujeme změny občanského zákoníku s cílem vyvážit vztahy mezi pronajímateli a nájemci, a zajistit tak právní ochranu a jistotu obou stran. Konkrétně budeme prosazovat změnu podmínek přechodu nájmu v případě úmrtí nájemce. Jde nám o to, aby v nájmu pokračoval ten, kdo s bývalým nájemcem skutečně bydlel.

Dále navrhujeme zkrácení procesu výpovědi nájmu za předpokladu, že bude zajištěna dostatečná soudní ochrana obou smluvních stran a stanoveny podmínky pro vybírání kaucí při vzniku nájemního vztahu. Současně se zasadíme o mnohem účinnější postup státu a obcí v případech, kdy majitelé zneužívají svého postavení a přivádějí nájemce do obtížně řešitelných životních situací.

Cenovou deformaci narovnáme zrušením dnešních dvojích cen nájemného.

Smyslem deregulace je vytvořit spravedlivé a srovnatelné podmínky bydlení pro všechny. Dnešní regulace nemá žádný sociální význam. Těží z ní jen ti, kteří mají štěstí, že bydlí v bytech s regulovaným nájemným. Mnohdy navíc svou výhodu ještě zneužívají a načerno byty pronajímají. Na dosavadní systém doplácí především mladé rodiny s dětmi. Zrušení dvojích cen umožní adresně přispět na bydlení právě takovým rodinám. Pomůže také uvolnit byty pro občany, kteří jsou ochotní se za práci přestěhovat.

Ponechat však výši nájemného pouze na tržních principech poptávky a nabídky je velmi nebezpečné, neboť trh je sociálně slepý. Víme, že bydlení je pro člověka nejen zbožím, ale především základní a životně nezbytnou potřebou.

Bytový fond a bytová výstavba

Úspěšná bytová politika předpokládá odstranění deformací na trhu s byty. Bytový fond je však značně zanedbaný. Jen náklady na obnovu a údržbu panelových domů jsou odhadovány na 300 miliard korun. Hlavní zájem o stav panelových domů musí mít majitelé těchto bytů. Ti musí být státem účinně a včas stimulováni k rozsáhlým opravám a úpravám směřujícím zejména k úsporám energií (např. zateplení).

Rozvoj bytového fondu podpoříme zejména:

- podporou bydlení na venkově
- podporou výstavby rodinných domů až do výše 250 000,- Kč, v případě projektů „dřevěného bydlení“ až do výše 300 000,- Kč
- podporou bytových družstev a neziskových bytových společností
- podporou výstavby bezbariérových a sociálních bytů
- využíváním Státního fondu rozvoje bydlení (Poskytuje mladým manželům půjčky se státní premii za narození dítěte, půjčky na pořízení prvního bydlení osobám mladším 36 let, půjčky do obecních fondů rozvoje bydlení a dotace a půjčky pro výstavbu družstevních bytů a na odstraňování panelových vad.)
- státní podporou stavebního spoření a hypotečních úvěrů
- odpočty úroků z úvěrů od základu daně
- udržením snížené sazby DPH na bytovou výstavbu
- přepracováním zákona o vlastnictví bytů

- revizí právních předpisů souvisejících s bytovou výstavbou a odstraněním vzájemně si odporujících ustanovení
- bezúplatnými převody státních pozemků obcím na bytovou výstavbu
- podporou vybavení obecních pozemků potřebnou infrastrukturou

Křesťanští demokraté považují politiku bydlení za podstatnou součást svého programu

Základním předpokladem pro účinnou podporu rodiny a úspěšnou politiku vyšší zaměstnanosti je nejen dostupnost bydlení, ale i možnost pohybu pracovní síly. Mladé rodiny si v tomto směru zaslouží naši mimořádnou pozornost a větší péči ze strany státu.

ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA

VOLBY 2006

Zemědělství a rozvoj venkova

Jan Grůza

Po vstupu ČR do EU se naši zemědělci i český venkov učí žít podle nových pravidel unie. Padly hranice i celní bariéry a o dovozech či vývozech již nerozhoduje státní aparát, ale kvalita a cena zboží. Zemědělci jsou často na trhu v nerovném postavení vůči zahraniční konkurenci i obchodním řetězcům. Potravináři odstartovali marketingový boj o českého zákazníka. Tvrdá konkurence a nové technologie kladou stále vyšší nároky na kvalitu pracovníků v zemědělství. Dokáží se naši zemědělci s touto skutečností vyrovnat? Jsme přesvědčeni, že ano.

Zemědělská politika státu by měla být úzce spjata s politikou rozvoje venkova. Proto vnímáme problematiku venkova komplexně; jde nám především o stabilitu venkovských oblastí, nikoliv pouze o produkční dotace těm, kteří podnikají v zemědělství.

Zemědělství bude i nadále podstatnou součástí venkovského života, nicméně je třeba podpořit udržitelný hospodářský, společenský, environmentální i kulturní rozvoj venkovských oblastí, zvýšit zaměstnanost a přiblížit rodinám na venkově pracovní příležitosti.

Pro rozvoj českého a moravského venkova budou v letech 2007–2013 důležitou pomocí finanční prostředky z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, národní a krajské dotační programy a spolupráce obcí. Stabilitu venkova budou rovněž dotvářet nové koncepce a zákony ovlivňující kvalitu života, včetně rozdělení daňových příjmů. Tyto koncepce a zákony je nutné sledovat z hlediska jejich důsledků pro venkov.

Naše zemědělská politika se zaměřila zejména na zajištění těchto cílů:

- konsolidace prvovýroby
- platby do zemědělství
- podpora konkurenceschopnosti
- nepotravinářské využití zemědělské produkce
- podpora nových technologií
- rozvoj venkova

Jiří Vačkář

Konsolidace prvovýroby

Po čtyřiceti letech komunistického marasmu stále ještě existuje výrazný rozpor mezi vlastnictvím půdy a jejím užíváním. Více než 90 % půdy v zemědělských podnicích se pronajímá od soukromých vlastníků a státu, což ztěžuje dlouhodobější orientaci podnikatelů a brání zapojování do agroenvironmentálních a dalších podpůrných programů. Trh s půdou, který měl být založen na reálném využívání vlastnických práv, dosud nefunguje. Jeho rozvoji brání mj. pomalý průběh pozemkových úprav, vysoké náklady na identifikaci vlastnických parcel v terénu a překážky v přístupu k těmto parcelám na scelených pozemcích. Vlastnické vztahy nejsou dodnes vypořádány.

Potravinářský průmysl v ČR stále ještě není konsolidovaný. Charakterizuje ho přebytek výrobních kapacit a poměrně vysoké zastoupení podniků, které plně nevyhovují standardům bezpečnosti potravin EU. Dodržování hygienických a zdravotních standardů EU si vyžádá zvýšení investičních a provozních nákladů. Nedostatkem dosavadní transformace je to, že zemědělci nejsou spoluvlastníky zpracovatelského průmyslu. Ukazuje se, že kvalita potravin v supermarketech vyžaduje stálou přísnou kontrolu. K větší náročnosti je třeba vést i konkurenty. Malé a střední zpracovatelské podniky musí mít možnost odbytu i mimo obchodní řetězce.

Náš program:

- dokončíme restituční a transformační procesy v zemědělství a postupně budeme stabilizovat vlastnické vztahy v zemědělství
- podpoříme urychlenou realizaci pozemkových úprav, dokončíme přidělová a scelovací řízení a urychlíme prodej státní zemědělské půdy
- budeme trvat na nejnáročnější kontrole jakosti potravin během jejich zpracování i při jejich prodeji

Platby do zemědělství

V zemědělství přetrvává značný rozdíl ve výkonnosti podniků a v porovnání se stávajícími zeměmi EU i nižší produktivita. Dlouhodobá ztrátovost způsobila, že řada zemědělských podniků je vysoce zadlužená. Příjmy zemědělských výrobců nepříznivě ovlivňuje extrémní rizikovost výroby. Není dost volného kapitálu a zemědělské podniky dále ztrácejí konkurenceschopnost.

Hospodaření v krajině, včetně zemědělství a lesnictví, plní ovšem vedle produkce potravin či dřeva i řadu dalších funkcí. Proto podporujeme posun plateb z produkce na služby, jaký dnes probíhá na evropské úrovni. Pomůžeme našim zemědělcům k co nejsnazšímu přístupu k finanční pomoci z Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova. Mimoprodukční dotace pomohou nejenom k vyšší stabilitě podnikatelů v zemědělství, ale také obcím a unikátní české kulturní krajině.

Náš program:

- **navýšení přímých plateb** z národních zdrojů do maximální výše dané přístupovou smlouvou (v období 2006–2010 na úroveň 65–80 %)
- **přechod od zjednodušeného způsobu poskytování přímých plateb na systém plateb oddělených od produkce** (na údržbu krajiny, ekologické zemědělství, agroenvironmentální opatření atd.)
- **modulace podpor** (přesun určité části přímých plateb na opatření související s rozvojem venkova po vyrovnání úrovně přímých plateb ČR s úrovní stávajících zemí EU)

Podpora konkurenceschopnosti

Zemědělská výroba v ČR vykazuje vysokou koncentraci výrobních zdrojů. Asi 75 % zemědělské půdy obhospodařuje 5 % podniků – družstev a společností, pouze 25 % obhospodařují individuální farmy včetně rodinných farem.

Náš program:

- **zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a potravinářského průmyslu ČR** (vyšší efektivnost výroby, kvalitou a bezpečností výrobků)
- **rozvoj tradičních oborů** (vinařství, chmelařství, rybníkářství, chov ryb)
- **propagace s cílem zvýšit zájem o české produkty na našem trhu i v zahraničí**
- **rozvoj agrárního obchodu prostřednictvím plodinových burz** (např. prodejem dříví z produkce státních lesů)
- **podpora konkrétním projektům a omezení plošné podpory** (Zemědělci, kteří hospodaří v oblastech vhodných pro intenzivní výrobu, dostanou možnost čerpat podporu na zkvalitnění produkce a zvýšení produktivity.)
- **podpora zemědělců v méně příznivých oblastech při přechodu na extenzivní formu hospodaření**
- **snížení důsledků rizikovosti podnikání v zemědělství formou komplexního zemědělského pojištění** (Pojištění přinese stabilitu a zlepšení životní úrovně obyvatel českého a moravského venkova.)
- **zrušení daně z nemovitosti placené ze zemědělského půdního fondu** (orná půda, vinice, chmelnice, zahrady a intenzivní sady, louky a pastviny, lesní půdní fond a rybníky)

Nepotravinářské využití zemědělské produkce

Zemědělský výrobní potenciál ČR zhruba dvojnásobně převyšuje domácí poptávku, a to i přes třicetiprocentní pokles zemědělské produkce oproti roku 1989. Trvalá tendence k převisu nabídky nad poptávkou ovlivňuje ceny na agrárním trhu a zvyšuje požadavky na státní rozpočet. Zemědělství má však značné možnosti produkovat suroviny pro nepotravinářské využití, zejména obnovitelných zdrojů energie – tepla, elektřiny i paliv v dopravě.

Náš program:

- nechceme omezovat produkční možnosti zemědělství, a proto podpoříme všechny formy nepotravinářského využití zemědělské produkce
- zvýšením podílu obnovitelných zdrojů energie ze zemědělství na celkové spotřebě energie v ČR zvýšíme energetickou soběstačnost venkova
- podporou programu biopaliv přispějeme k efektivnímu využití zemědělské produkce

Podpora nových technologií

Struktura využití zemědělského půdního fondu a celkové umístění výroby neodpovídá přírodním a klimatickým podmínkám ČR. Přes 70% zemědělského půdního fondu ČR je zorněno, asi 50 % chovu skotu je vázáno na ornou půdu v oblastech s lepšími výrobními podmínkami. V příhraničních oblastech a v oblastech s méně příznivými přírodními a klimatickými podmínkami se objevují neobdělávané plochy zemědělské půdy (v roce 2004 asi 300 tisíc hektarů).

Náš program:

- **progresivní zemědělský výzkum a zemědělské školství**
- **zavádění nových technologií do prvovýroby** (Budeme klást důraz na další program vzdělávání pro zemědělce a obyvatele venkova. Podpoříme poradenské systémy pro dobré zpracování projektů.)
- **větší účast krajů na agrární politice i na politice rozvoje venkova, včetně strategií rozvoje regionálního území** (Podpoříme iniciativu krajů při obnově tradičních venkovských znalostí a dovedností v rámci školské politiky.)
- **zkvalitnění péče o čistotu povrchových a podzemních vod a o související vodohospodářskou infrastrukturu** (Budeme pokračovat ve státní podpoře rozvoje a obnovy vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod.)
- **zvýšení schopnosti zemědělsky užívaných ploch zadržovat vodu v krajině podporou přeměny orné půdy na trvalé travní porosty** (Urychlíme pozemkové úpravy a revitalizaci zemědělských vodních toků se zohledněním přírodě blízkých způsobů retence vod. Podpoříme odbahňování rybníků a zalesňování ploch nevhodných k zemědělskému využití, čímž výrazně stoupne schopnost krajiny zvládat přívalové deště, a odolávat tak riziku záplav.)
- **v lesním hospodářství budeme realizovat koncepci udržitelného rozvoje a užívání lesů** (v hospodaření státních podniků chceme i nadále zabezpečit hospodářský výsledek minimálně ve výši postačující k reprodukci lesa a obnově majetku podniků. Budeme hledat cesty optimálního rozdělení podnikatelských aktivit v lesích ČR mezi státem a soukromou sférou.)

Rozvoj venkova

Podporou venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova vytvoříme podmínky ke snížení nezaměstnanosti. Nová pracovní místa mohou vznikat také v nezemědělském podnikání. Cílovou skupinou jsou zejména malé rodinné firmy, živnostníci, skupiny výrobců, mladí občané, ženy a podniky do deseti zaměstnanců. Chceme podporovat rozvoj služeb pro obyvatelstvo a hospodářství venkova, rozvoj řemesel, venkovské turistiky a agroturistiky, krajových specialit, obnovu vesnic a péči o kulturní a přírodní dědictví.

Rozvoj místních partnerství je cestou k návratu svébytnosti venkova a ke zlepšení správy venkova.

Podporu v rámci regionální politiky na strategické a páteřní projekty pro rozvoj regionů budou křesťanští demokraté hledat ve zdrojích strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU.

Náš program:

- **zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků na venkově**
- **vznik malých a středních zpracovatelských podniků k zajištění odbytu zemědělské produkce, marketing a odbyt mimo obchodní řetězce**
- **rozvoj podnikání v cestovním ruchu** (Ubytovací služby ponecháme ve snížené sazbě DPH.)
- **podnikání v obnovitelných zdrojích energie**
- **občanské vybavení služeb, obnova a prezentace venkovských památek, kultury a sportu**
- **podpora vznikající Celostátní sítě rozvoje venkova a sítě Národních center šetrné turistiky**
- **mobilita pracovních sil** (např. formou daňových úlev z cest do zaměstnání)
- **partnerství v rámci venkovských mikroregionů** (v souladu s principy iniciativy EU LEADER a přípravou místních rozvojových strategií)
- **přenesení rozhodování o podporách na co možná nejnížší úroveň**
- **společné projekty venkovských oblastí v národním i mezinárodním měřítku**
- **spolupráce všech, kteří mají přirozený zájem o své okolí a kteří se chtějí podílet na rozhodování o jeho kvalitě** (Iniciujeme rozvoj občanské společnosti venkovských obcí, oživení společenských aktivit, občanských iniciativ, neziskových organizací, spolkové činnosti, sportovních a kulturních činností, soutěží dovedností (lidí) atd. Vysoce si ceníme aktivity dobrovolných hasičů, myslivců, rybářů, včelařů, drobných chovatelů, zahrádkářů apod. jako základu občanské společnosti na venkově.)
- **zastavení nepříznivého vývoje v upadajících regionech nebo regionech se ztíženými podmínkami** (příhraniční oblasti, oblasti postižené restrukturalizací a také některé příměstské oblasti)
- **prosazení změn diskriminačních velikostních koeficientů a spravedlivější způsob rozdělování výnosů daní pro malé obce**
- **zavádění místních Agend 21 na úrovni obcí i regionů jako nástrojů pro rozvoj venkovských společenství a lokální demokracie**

KDU-ČSL bude prosazovat vznik jednoho ústředního orgánu státní správy – Ministerstva zemědělství a rozvoje venkova.

EKOLOGICKÁ POLITIKA

VOLBY 2006

Životní prostředí

Libor Ambrozek

Moderní ekologickou politiku považujeme za jeden z pilířů svého politického programu. Zdravé životní prostředí je podmínkou úspěšného ekonomického a sociálního rozvoje, a tím i zvyšování kvality života v naší zemi. V duchu křesťanské tradice chápeme člověka jako součást světového řádu. Proto se chceme chovat nikoliv jako dobyvatelé, ale jako zodpovědní hospodáři. Rozvoj, který vede ke zvyšování kvality života a plně respektuje limity ekosystémů, považujeme za rozvoj udržitelný a jen takový rozvoj chceme podporovat.

Respekt k ekologickým limitům a investice do ochrany životního prostředí nepokládáme za brzdu, ale naopak za motor rozvoje. Investice do perspektivních, moderních a ekologicky šetrných technologií, vzdělání a služeb jsou investicemi do naší budoucnosti.

Principy ekologické politiky

- **Ochrana životního prostředí není brzdou, ale naopak pobídkou ekonomického rozvoje.** K tomu vede podpora moderních efektivních a úsporných technologií, využívání obnovitelných zdrojů v energetice i dopravě, úspora surovin a energie díky využívání odpadu apod.
- **Občan uvažuje rozumně a odpovědně, pokud má k dispozici relevantní informace.** Proto podporujeme otevřený přístup veřejnosti k informacím i její účast na rozhodování o projektech s vlivem na životní prostředí. Ze stejného důvodu podporujeme ekologickou výchovu a osvětu.
- **Krajinu a přírodu chráníme pro jejich vlastní hodnotu, ale také pro lidi, kteří zde žijí.** Příroda má hodnotu sama o sobě, člověk je přitom její součástí. Ve střední Evropě chráníme velmi často právě kulturní krajinu, která vznikla díky citlivé a odpovědné činnosti desítek generací.

Myslíme globálně, jednáme lokálně

Svůj díl odpovědnosti za planetu budeme naplňovat zejména:

- ochranou klimatu Země a snižováním emisí skleníkových plynů
- prosazováním efektivní mezinárodní spolupráce a skutečným převzetím podílu odpovědnosti na řešení globálních problémů životního prostředí (povodně v letech 1997, 1998 a 2002 či větrná smršť ve Vysokých Tatrách ukázaly, že důsledky klimatických změn se mohou dotknout každého z nás)
- respektováním principů udržitelného rozvoje (jak při rozhodování na úrovni státu, tak v regionech a obcích)

- **zapojováním měst, obcí a regionů do programů místního udržitelného rozvoje** (např. Zdravá města)
- **využíváním efektivních metod veřejné správy** (např. místní Agenda 21)
- **rozšířením zahraniční rozvojové spolupráce ČR nejen se zeměmi třetího světa, ale i východní a jihovýchodní Evropy, jejíž problémy se nás úzce dotýkají** (rozvojová pomoc nesmí být sociálně a ekologicky kontraproduktivní)

Ekologie pro každého

Všichni máme svůj díl odpovědnosti za stav životního prostředí. Dáváme přednost rozumnému a odpovědnému jednání a otevřenému rozhodování. Dnešní práva občanů na informace a na účast na správě věcí veřejných musí zůstat přinejmenším zachována. Za tím křesťanští demokraté vždy stáli a stát budou.

Ekologicky odpovědného chování dosáhneme zejména:

- **podporou a prosazováním všech prostředků umožňujících kvalitní informování veřejnosti**
- **usnadňováním účasti občanů na rozhodování v otázkách životního prostředí** (např. integrovaný registr znečišťování, naplňování Aarhuské úmluvy apod.)
- **podporou nevládních ekologických organizací v praktické ochraně životního prostředí a v péči o přírodu**
- **ekologickou výchovou a osvětou** (Vzdělání občané jsou pro úspěšnou ochranu životního prostředí nepostradatelní. Budou-li mít občané reálné možnosti dát přednost ekologicky odpovědnému chování, učiní tak.)
- **vlastním příkladem** (tak jako dnes Ministerstvo životního prostředí, i další státní úřady a instituce by měly ekologizovat svůj provoz, nakupovat ekologicky šetrné výrobky, třídit odpad, šetřit energiemi, využívat alternativ v dopravě apod.)
- **šířením dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí** (jak na straně výrobců – environmentální systémy řízení, vysoké standardy kvality, ekologické zemědělství, tak i na straně spotřebitelů – ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek a BIO-Produkt ekologického zemědělství)
- **podporou progresivních podnikatelů** v oblasti turistiky šetrné k přírodě (zvláště těch, kteří podnikají v oblastech Natury 2000)

Ekologicky orientovaná ekonomika

Prosazujeme efektivnější hospodářství, protože nechceme být evropským znečišťovatelem, a zároveň nechceme, aby naše firmy zaostávaly. Ekologické chování musí být pro firmy úspěšnou strategií. Spotřebitelé dávají stále více přednost výrobkům vyhovujícím ekologickým standardům. Proto jsme již připravili progresivní Státní politiku životního prostředí na léta 2004–2010.

Našimi základními cíli jsou zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie, podpora energetických úspor a ochrana klimatu Země (proto jsme prosadili zákon o podpoře obnovitelných zdrojů energie).

Rozvoje ekologicky orientované ekonomiky dosáhneme zejména:

- **efektivním a šetrným využíváním neobnovitelných nerostných surovin**
- **rozvojem šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie** (V našich podmínkách jde zejména o biomasu. Význam však má také energie z větru, slunce, malé vodní elektrárny či tepelná čerpadla. Naším cílem je dosáhnout alespoň 8% podílu těchto zdrojů do roku 2010 a 16% podílu do roku 2030.)
- **výraznou úsporou energie** (Energetická náročnost našeho hospodářství je stále téměř dvakrát vyšší, než je průměr zemí OECD.)
- **dokončením sociálně citlivé ekologické daňové reformy** (ve spolupráci s odborovými a podnikatelskými svazy), která sníží zdanění práce a naopak zatíží znečišťující spotřebu
- **zodpovědným rozhodováním o způsobu nakládání s vyhořelým jaderným palivem**. Dotčené obce a jejich obyvatelé z rozhodování nesmí být vyloučeny.
- **podporou prevence vzniku odpadů a jejich využívání** (úhradou za vytěžené horniny a nerosty, poplatky za odstraňování odpadu a podporou rozvoje recyklačních technologií)
- **zabráněním dovozu odpadů**. Naše země se nesmí stát evropským smetištěm. Nepřipustíme takovou podobu evropské legislativy, která by umožňovala dovoz odpadu do českých spaloven či skládek. Budeme důsledně stíhat nelegální dovozy odpadu.
- **zachováním územních ekologických limitů těžby hnědého uhlí a zárukou budoucnosti obcí** (např. Horního Jiřetína a Černic. Naopak je třeba provést odpis zásob uhlí, které se pod těmito obcemi nacházejí. Odmítáme obětovat další vesnice těžbě.)
- **dohodou o vymístění těžby hornin a nerostů z chráněných území**

Péče o krajinu

Příroda má obrovskou hodnotu sama o sobě. Funkční ekosystémy jsou životně důležité i pro lidskou společnost. Pro kvalitu našeho života je proto nezbytné zachování krásy krajiny i rozmanitosti druhů živočichů a rostlin. Proto podporujeme ochranu cenných území, která zvyšují atraktivitu a návštěvnost regionů.

Souladu mezi hospodářskou aktivitou a ochranou přírody dosáhneme zejména:

- **podporou farmářů a všech dalších podnikatelů**, kteří napomáhají zachování či obnovování přirozené funkce krajiny při zadržování vody, ochraně proti erozi a zachování druhového bohatství rostlin a živočichů
- **výsadbou biokoridorů, biocenter a půdoochranných či vodohospodářských opatření** v rámci pozemkových úprav
- **zvyšováním podílu listnatých dřevin při sázení lesů** s cílem přiblížit se přirozené druhové skladbě
- **zvyšováním schopnosti krajiny zadržovat vodu, což pozitivně ovlivňuje i kvalitu vody pitné** (to předpokládá také dotační podporu čištění odpadních vod v obcích)
- **šetrným a racionálním prováděním protipovodňových úprav vodních toků**

ZDRAVOTNÍCVÍ

VOLBY 2006

Zdravotnictví

Zdraví není jen soukromou hodnotou každého z nás, ale důležitým společenským bohatstvím. V našem návrhu zdravotnického systému je ve středu zájmu občan – pacient. Úlohou státu je široce pojatá ochrana zdraví, včetně podpory zdravého životního stylu a omezování zdraví zhoršujících či ohrožujících faktorů. V této souvislosti jsme se již například účinně zasadili o zákaz reklamy na tabákové výrobky a prosazujeme úplný zákaz kouření na pracovištích.

Naše zdravotnictví by mělo v komplexní péči o zdraví občanů zejména:

- poskytovat občanům veškeré informace potřebné pro jejich rozhodování a orientaci uvnitř zdravotnického systému
- garantovat občanům dostupnost kvalitní péče a vyloučit péči nekvalitní
- jasně definovat plně hrazenou, částečně hrazenou a nehrazenou péči
- nastavit parametry dostupnosti plně hrazené péče, či péče se spoluúčastí
- optimalizovat systém tak, aby se nepropadal do opakujících se ekonomických krizí
- důsledně kontrolovat nakládání s prostředky vloženými do zdravotnického systému (revize hospodaření pojišťoven, nemocnic atd.)
- odstranit korupci spojenou s čekáním pacientů na zdravotnické výkony

Právní a ekonomický rámec – ekonomická rovnováha

Křesťanští demokraté vycházejí z článku 31 Listiny základních práv a svobod: „Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného zdravotního pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.“ ČR vydává na zdravotnictví více, než je průměr nových členů EU. Proto nechceme zvyšovat odvody na zdravotní pojištění.

Financování zdravotní péče by mělo stát na dvou pilířích. První, plně solidární, by měl být financován z veřejného zdravotního pojištění a ostatních veřejných zdrojů. Druhý, individuální, by měl být nepovinný systém připojištění na zdravotní péči. Tato péče by neměla být hrazena z prvního pilíře a mohla by ji poskytovat i ta zdravotnická zařízení, která nemají smlouvu se zdravotní pojišťovnou.

- zjednodušení systému by mělo sloužit 100% přerozdělení v prvním pilíři a vytvoření jednoho výběrčího místa

- provádění výběru zdravotního i nemocenského pojištění v jedné instituci a oddělených fondech
- Nalezení ekonomické rovnováhy je podle nás možné v případě, že vynaloženým prostředkům bude odpovídat objem a kvalita poskytovaných služeb. K tomu je nezbytné nastavit účinné kontrolní a vyvážené regulační mechanismy:

Na straně pojišťoven budeme prosazovat:

- zdokonalení kontroly poskytované péče a odstraňování neodůvodněných rozdílů v úhradě zdravotní péče

Na straně poskytovatelů budeme prosazovat:

- léčbu především doporučenými léčebnými postupy
- léčbu jen toho, co skutečně umí a mohou (akreditace)
- optimalizaci sítě zdravotnických zařízení
- přesun péče do ambulantní sféry
- domácí ošetrovatelskou péči

Na straně pacientů budeme prosazovat:

- vyhledávání léčby jen tehdy, když ji skutečně potřebují (spoluúčast)
- dodržování léčebného režimu (kontrola)
- vyloučení možnosti zneužívat zdravotnický systém k řešení svých sociálních potíží

Kontrola kvality poskytované péče

Pacient má dnes jen velmi malou možnost posoudit úroveň poskytované péče. Rozdílné náklady na standardizovaného pojištěnce, různá vybavenost zdravotnických zařízení a rozdílné náklady na léčení téže diagnózy přitom způsobují, že je našim pacientům poskytována různá kvalita zdravotní péče.

Pojišťovny musí chránit zájmy klientů – pojištěnců, a nikoliv přispívat k jejich dezinformovanosti. Musí své pojištěnce informovat o kvalitě poskytovatelů a o závadách, které zjistily a které by mohly ovlivnit zdravotní stav pojištěnce nebo zapříčinit neoprávněně požadované doplatky.

Křesťanští demokraté jsou přesvědčeni, že základním úkolem zdravotnictví je nejen poskytování vysoce kvalitních služeb, ale stejně jako ve všech vyspělých zemích i dostatečné informování pacienta. K tomu patří i možnost získat opis vlastní zdravotní dokumentace. Aby mohla pacientovi být garantována kvalita poskytovaných služeb, prosazujeme:

- uložit zdravotním pojišťovnám kontrolu kvality zdravotní péče, kterou nakupují pro své pojištěnce (Je neudržitelné, aby kvalita zboží o objemu 180 mld. korun nebyla systematicky kontrolována.)
- akreditaci zdravotnických zařízení
- stanovení léčebných standardů u ekonomicky nejvýznamnějších diagnóz
- zveřejňování údajů o kvalitě poskytovaných služeb
- povinnost pojišťoven oznámit pojištěnci skutečnosti, s nimiž se při kontrolách seznámily a jež by se mohly negativně projevit na zdravotním stavu pacienta
- regulaci sítě zdravotnických zařízení výhradně na základě odborného posouzení
- přijetí zákona o neziskových právnických osobách jako jednu z možných právních forem zdravotnických zařízení

Léková politika a zdravotně sociální oblast

V oblasti lékové politiky prosazujeme zejména:

- ustavení speciální odborné skupiny pro lékovou politiku (Touto skupinou stanovená jednoznačná definice léků plně či částečně hrazených ze zdravotního pojištění omezí bezúčelné předepisování léčiv.)
- společnou komisi ministerstva financí a ministerstva zdravotnictví pro stanovení maximálních cen léků
- zařazení nového léku mezi hrazené léky jen v tom případě, že prokazatelným způsobem přináší zlepšení léčebného efektu, nebo při stejném léčebném efektu nabízí nižší cenu
- zavedení regresivní marže v lékárnách
- sankce pro výrobce a prodejce léků a zdravotnických prostředků (Sankce bude uplatněna v případě podpory prodeje uplácením nebo jakýmkoliv hmotným prospěchem lékařů, kteří léky a zdravotnické prostředky předepisují, a nebude se vztahovat na podporu odborných seminářů, které budou na návrh odborné společnosti schváleny ministerstvem zdravotnictví.)

V oblasti zdravotně sociální podpoříme budování provázaného systému zdravotně sociálních ústavů a zařízení, a to od paliativních jednotek a geriatrických oddělení v nemocnicích, přes léčebny dlouhodobě nemocných, ošetrovatelské ústavy, hospice až k domovům důchodců se spoluúčastí dlouhodobě hospitalizovaných.

Spoluúčast a nadstandardní péče

Ve spoluúčasti pacienta spatřujeme nástroj spoluodpovědnosti za užívání zdravotní péče, a nikoli především nástroj pro získávání finančních prostředků. Jako možné oblasti spoluúčasti vidíme např. poplatky za návštěvu u lékaře, zřízení manipulačního poplatku za výdej léků na recept a hospitalizační poplatek.

Zasadíme se o to, aby výše spoluúčasti byla nastavena v takovém rozmezí, kdy již funguje, ale nikomu neškodí, a aby ji nehradili sociálně potřební občané.

Nadstandardní péčí rozumíme vyšší komfort v nemocnicích a v ústavních zařízeních dlouhodobé a následné péče, možnost volby ošetřujících či operujících lékařů, časové přizpůsobení vyšetřovacího a léčebného programu, možnost nákladnějších než základních zdravotních pomůcek a zdravotnického materiálu, dopravy sanitním vozem v neakutním případě apod.

Nadstandardní péče bude hrazena přímo, či z komerčního připojištění.

Ekonomické dopady navržených řešení

Návrhy KDU-ČSL přinesou tato konkrétní zlepšení:

- **regulace sítě poskytovatelů zdravotní péče úspory 4 mld. korun ročně**
- **důsledná kontrola léčby pacientů úspory v řádu desítek až stovek milionů korun** (Nedodržování léčebného režimu způsobuje prodloužení období léčení, v jehož průběhu pacient neplatí zdravotní pojištění.)
- **finanční spoluúčasti pacientů v lůžkových odděleních cca 50–100 Kč na osobu a den úspory cca 1 miliardu korun** (V ČR je ročně vykazováno více než 17 milionů lůžkodnů.)
- **akreditace a standardy úspory desítek milionů korun**
- **oblast lékové politiky úspory cca 3 miliard**
- **změna systému úhrad zdravotnických prostředků úspory cca 1 mld. Kč**
- **narovnání tvorby cen uvnitř systému úspory cca 3 mld. Kč**

Zdravotnictví generuje každý rok ztrátu ve výši 4–5 miliard korun. Navrhovaná řešení problémů a uvedené úspory by měly vést k postupnému snižování kumulované ztráty z minulých let a k vyrovnanému hospodaření, jakož i ke zvýšení kvality poskytovaných služeb.

VZDĚLÁVÁNÍ PRO BUDOUCNOST

VOLBY 2006

Vzdělávání pro budoucnost

Vzdělání je klíčem k životnímu úspěchu, nejlepší investicí do budoucnosti, účinnou prevencí proti nezaměstnanosti, drogám a růstu zločinnosti. Úkolem vzdělávacího systému je pečovat o co nejlepší rozvinutí každého nadání: žádný talent na zmar. Vzdělání není jen osobní investicí do vlastní kariéry, jak tvrdí liberálové, ani plánovaným naplňováním potřeb státu, jak soudí socialisté. Je to péče o rozvoj a výchovu svobodných lidí, občanů, na nichž závisí naše budoucnost.

Potřeby pro budoucí vzdělávání, cíle i nástroje k jejich dosažení definujeme z pohledu žáka, učitele, školy a efektivního financování.

Pro úspěšné celoživotní vzdělávání budeme prosazovat zejména:

- změny v základním školství, které učiní:
  - z výchovy osobnosti žáka prioritu,
  - základní školu bezpečným prostorem,
- zvýšení úrovně výuky cizích jazyků a informační gramotnosti. Zavedeme etickou výchovu jako doplňující předmět, angličtinu povinně od třetí třídy a aplikovanou výuku informatiky.
- zachování malých škol na venkově
- pestrnou nabídku vzdělávacích programů a možnost prostupnosti škol
- individuální přístup ke vzdělávání a integraci znevýhodněných žáků
- zvýšení prestiže řemesel rozvojem učebních oborů a rozšíření možnosti získat maturitu v navazujících oborech
- snadnější přístup k vysokoškolskému vzdělání, zejména bakalářskému, a podporu mladých vědců
- další vzdělávání jak profesní a rekvalifikační, tak zájmové. Předložíme zákon o dalším vzdělávání.

Učit se celý život a pro život

Podporujeme osobnostní výchovu dětí, které hledají svoji životní orientaci a učí se navazovat vztahy ve škole, v rodině a ve společnosti.

Proto chceme zavést a dále rozvíjet zejména:

- **etickou (prosociální) výchovu jako samostatný volitelný předmět osobnostní výchovy.** Žák má získat orientaci ve vztazích k rodině, ke spolužákům, k učitelům formou her a praktických zkušeností. Proto budeme prosazovat hodinu etické výchovy týdně na prvním i druhém stupni, počínaje 3. třídou. Považujeme za nutné posílit přípravné a další vzdělávání pedagogů pro výuku etické výchovy, a to formou rozvojového programu na vysokých školách.
- **intenzivní výuku angličtiny.** Angličtina by měla být prvním povinným cizím jazykem, vyučovaným nejpozději od 3. třídy, podle možností již od 1. třídy. Druhý jazyk – němčina, francouzština atd. by měl zůstat jako volitelný, a to nejpozději od 8. třídy.
- **ve středním školství již výjimečně uplatňovanou dvojjazyčnou výuku.** Za žádoucí považujeme zavést výuku v anglickém jazyce alespoň v jednom předmětu. Tyto změny promítneme do vzdělávacích programů.
- **využití informačních a komunikačních technologií.** Kromě dostupnosti techniky je předpokladem využití ICT také schopnost psát na klávesnici. Tato zdánlivá samozřejmost je dosud opomíjená. **Proto navrhujeme zavést psaní na klávesnici jako součást výuky informatiky.**
- **vzdělávací služby hrazené převážně z veřejných zdrojů, dostupné podle odpovídajícího stupně vzdělávání.** Podporujeme princip bezplatnosti základního a středního vzdělávání. Jsme si vědomi jeho nezbytnosti i nákladnosti. Především z důvodů motivačních **souhlasíme se spoluúčastí (rodičů, nebo studentů) na nákladech v mateřských školách, v zájmovém vzdělávání a na vysokých školách.**
- **využití stavebního spoření na krytí výdajů spojených s vysokoškolským studiem.** Rozšíříme možnosti výhodných půjček na konkrétní studijní účely, jako je například zahraniční stáž nebo doktorandské studium. Budeme prosazovat sociální a prospěchová stipendia. Zvýšíme počet stipendií pro studium v zahraničí a zahraničních studentů u nás. Usnadníme studentské brigády pružnou formou práce na dohodu. Navrhujeme, aby se příjmy studenta ze stipendia na ubytování, stravování a zahraniční pobyty nezapočítávaly do příjmů rozhodných pro přiznání nároku na sociální dávky.
- **dokonalejší prostupnost vzdělávací soustavy mezi jednotlivými stupni a nebo mezi obory v rámci jednoho stupně, zajišťovanou systémem vzdělávacích programů, od mateřských škol až po vyšší odborné školy**

- **individuální přístup ke vzdělávání žáků.** Tím rozumíme jak individuální pozornost věnovanou každému žákovi, tak výuku podle individuálních vzdělávacích a studijních plánů za účelem podpory mimořádných talentů. Individualizaci výuky napomáhají nižší počty žáků ve třídách a možnost dělení tříd na skupiny.
- **integraci zdravotně znevýhodněných žáků.** Cílem není jen výrazné zvýšení kvality jejich života a snížení následných nákladů na péči o tyto děti. Jejich přítomnost vychovává ostatní, zdravé žáky, a kultivuje tak prostředí školy. Budeme prosazovat finanční podporu této integrace formou příspěvku na osobní asistenty z prostředků MPSV, dotace na asistenty pedagoga a zvýšením normativu na integrované žáky s lehčím zdravotním postižením.
- **posílení prestiže řemesel.** Snaha získat maturitu je přirozenou odpovědí na společenský trend, který oceňuje vyšší vzdělání a kvalifikaci. Přitom se na trhu práce opakovaně setkáváme s požadavky na kvalifikované řemeslníky, od kterých se neočekávají všeobecné maturitní znalosti, ale řemeslná zručnost a orientace v oboru. Skutečným řešením je prostupnost vzdělávacích programů odborného školství. Existenci učebních oborů chceme podpořit daňovým zvýhodněním podniků, které umožní praktickou výuku.
- **snadnější přístup k vysokoškolskému vzdělávání.** Budeme podporovat zvyšování kapacit v bakalářských studijních programech, které budou zaměřené více na praxi a umožní vstup do navazujících magisterských studijních programů. Předpokládáme, že po rozšíření bakalářských programů a při využití nabídky vyšších odborných škol by mělo mít možnost studovat v programech terciárního vzdělávání až 50 % populačního ročníku.
- **každoroční zvyšování prostředků určených pro vysoké školy, výzkum a vývoj.** Cílem je naplnit požadavky na změnu struktury programů, zvyšování platů vysokoškolských pedagogů, zajištění zahraničních pobytů pro studenty i učitele. Pro zvyšování konkurenceschopnosti a pro získávání doplňkových finančních prostředků považujeme za nutné rozšířit výuku v cizích jazycích, především v angličtině. Za hlavní nástroj financování výzkumu na vysokých školách považujeme výzkumné záměry a účelové prostředky z programů.
- **systém dalšího vzdělávání.** Rozumíme tím především rozvoj profesního vzdělávání, které slouží k výkonu povolání a rekvalifikačního vzdělávání v nezaměstnanosti, tzv. „druhé šance“, která má zlepšit vyhlídky na nalezení práce. Chceme prosadit zákon o dalším vzdělávání, jehož součástí bude daňové zvýhodnění dalšího profesního vzdělávání zaměstnanců i zaměstnavatelů.

Potřebujeme učitele, který je průvodcem našich dětí

V uplynulých letech jsme se podíleli na prosazení zákona o pedagogických pracovnících a na významném zvyšování platů učitelů. Jde o zásadní krok směrem k upevnění jejich společenského a ekonomického postavení.

Jsme si vědomi potřeby změnit přípravu učitelů na výkon povolání. **Proto předložíme návrh zákona, který stanoví požadavky na vzdělávání pedagogů.** Tyto požadavky budou odstupňované podle studijních programů pro různé stupně vzdělávání. Je zřejmé, že většina učitelů nejsou a nebudou vědci, ale mají učit a vychovávat. Zákon by měl stanovit povinnost vykonat „talentovou zkoušku“, která ověří jeho předpoklady k učitelskému povolání, dále by měl stanovit obsahové požadavky na studenta a strukturu i obsah výstupních zkoušek.

Budeme usilovat o to, aby požadavky na vzdělávání učitelů odpovídaly profesním kompetencím stanoveným profesním standardem.

Abychom měli učitele, který bude průvodcem dětí a partnerem studentů, chceme prosadit zejména:

- změnu přípravy učitelů, zákonem stanovenou povinnou „talentovou zkoušku“, prodloužení praxe a vymezení požadavků profesních kompetencí
- povinné postgraduální studium a atestace učitelů
- navýšení průměrných platů učitelů na úroveň 130 % průměrného výdělku v ČR a zvýšení podílu motivační části platu
- dialog s učitelskými sdruženími
- přijetí etického kodexu učitele

Pro vnitřní reformu školy plánujeme:

- **podpořit vznik partnerství mezi školou, rodiči a zřizovatelem.** Partnerství školy a rodičů nemůže být založeno jen na formálním vztahu vymezeném zákonem. Omezování vlivu sociálně patologických jevů, počínaje všemi druhy závislostí, a konče šikanou, vyžaduje mnohem větší spolupráci rodičů s učiteli, založenou na vzájemné důvěře a společném cíli, jímž je zdravý vývoj dětí.
- **motivovat učitele k týmové práci při přípravě a realizaci školních vzdělávacích programů**
- **rozšířit působení školy v obci i v regionu.** Budeme podporovat zapojení školy do dalšího vzdělávání, sportovních a kulturních aktivit občanů.

Abychom znali výsledky vzdělávání a mohli ovlivňovat jeho kvalitu a efektivitu, budeme podporovat:

- **reformu maturitní a závěrečné zkoušky na střední škole.** Budeme prosazovat novou maturitní zkoušku již od školního roku 2007–08. Společná část obsahuje tři zkoušky: český jazyk a cizí jazyk jako povinné předměty, třetí jako volitelný z matematiky, občanského, přírodovědně-technického a informačně-technologického základu. Podle výsledků ověřování jsme připraveni k odkladu třetí volitelné zkoušky na nezbytně nutnou dobu. Úspěšné zavedení nové maturity považujeme za klíčový moment reformy.
- **normativní financování na žáka a zjednodušení finančního toku.**
- **zvýšení kapacity církevních škol a jejich finanční zajištění.** Nepovažujeme financování církevních škol za dostatečné, a už vůbec ne za zvýhodňující. Zřizovatelé těchto škol nejsou podnikatelské subjekty ani nemají příjmy z daní, nebyly jim v restituci vráceny majetky, z nichž by mohli neziskovou činnost provozovat. Církevní školy se snaží nevybírat školné. Vzdělávání je posláním církví, vidí v něm příležitost vracet společnosti prostředky do nich vložené v podobě vzdělaných a dobře vychovaných mladých lidí. Učitelé v církevních školách si zaslouží stejné ocenění jako ve školách zřizovaných kraji či obcemi.

Pro zodpovědné spolurozhodování všech partnerů ve školství chceme prosazovat zejména:

- **získávání odborníků a zastupitelů, kteří budou zodpovědně spolurozhodovat o vzdělávání na všech úrovních veřejné správy.**
- **posílení role odborné veřejnosti při tvorbě a hodnocení základních dokumentů.** Jsou to například vzdělávací programy, Národní soustava oborů vzdělání, Národní soustavy povolání a kvalifikací atd.
- **menší počet, ale lépe placených výkonnějších úředníků ministerstva školství.**

Jsme přesvědčeni, že předpokladem úspěšné politiky vzdělávání je pozornost soustředěná na rozvoj osobnosti žáka i učitele.

KDU-ČSL uznává společenský význam sportu

Sport tvoří významnou součást zdravého životního stylu, hraje důležitou roli v rozvoji osobnosti. Aktivní provozování sportu se stává zejména u mladé generace nejefektivnějším nástrojem prevence negativních sociálních jevů.

Proto budeme prosazovat:

- zavedení zákonné povinnosti krajů a obcí pečovat o sport. Do krajů a obcí chceme převést prostřednictvím rozpočtového určení daní finanční prostředky státního rozpočtu určené pro tuto oblast dosud Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.
- finanční podporu sportovních neziskových organizací, zejména v oblasti údržby a rozvoje sportovní infrastruktury,
- monitoring sportovní infrastruktury. Ten by měl být proveden ve spolupráci se sportovními svazy. Následně chceme vyrovnávat historicky vzniklé regionální i odvětvové nerovnosti.
- podporu sportu zdravotně postižených ve spolupráci s Českým paralympijským výborem.
- zlepšení přístupnosti sportovních zařízení pro rekreační i výkonnostní sport.

V oblasti státní sportovní reprezentace se zaměříme na:

- efektivní nakládání s prostředky na reprezentaci (vytvořením systému průhledné, účelné a diferencované podpory přípravy sportovců-representantů).
- propojení vzdělávacího systému a systému sportovní přípravy talentovaných sportovců.
- důsledné finanční zabezpečení sportovní reprezentace prostřednictvím odborných sportovních svazů s důrazem na jejich zodpovědnost za příslušné sportovní odvětví.
- preferenci olympijských a paralympijských sportů.
- tvrdý boj proti dopingu.

Chceme podpořit talentovanou mládež a zaměřit se na:

- převod tzv. sportovních tříd na místní sportovní centra s více sporty, s programem sportovní přípravy provázaným s rámcovým vzdělávacím programem.
- vytvoření regionálních sportovních center s možností více druhů sportů s programem sportovní přípravy pro žáky středních škol s cílem přípravy talentovaných sportovců na reprezentaci.
- vytvoření systému kritérií pro udělování individuálních studijních plánů sportovcům-representantům.
- vybudování standardního systému zdravotní péče o sportovce spolu se sportovními svazy a resortem zdravotnictví.

Budeme usilovat o to, aby státní podpora sportovního prostředí směřovala ve větší míře než dnes na sportování zejména dětí a mládeže.

Volný čas dětí a mládeže

Zvyšuje se zájem dětí a mladých lidí o aktivní formy využívání volného času. To je vidět na stoupajícím počtu dětí zapojených do činností středisek volného času a dalších školských zařízení pro zájmové vzdělávání. Pozadu nezůstávají ani sportovní oddíly a občanská sdružení dětí a mládeže.

KDU-ČSL bude prosazovat:

- **vytvoření podmínek pro rozvoj aktivit ve volném čase žáků zajišťovaných školami, školními kluby a středisky volného času.** Za tímto účelem je nutné vytvořit účinné mechanismy pro spolupráci státních a samosprávných orgánů, v jejichž kompetenci je činnost těchto škol a školských zařízení, s cílem rozšiřování počtu těchto zařízení a jejich činností.
- **systematickou a cílenou podporu nestátních neziskových organizací.** Ty mají zásadní význam pro vytváření občanské společnosti a neformálního vzdělávání mladých lidí. KDU-ČSL bude v této oblasti podporovat organizace, jako je Orel, Sokol, Skaut a další.
- **rozšíření a podporu vzdělávání pro dobrovolné i profesionální pracovníky, kteří se věnují práci s dětmi a mládeží ve volném čase,** včetně možnosti následného uznání tohoto vzdělání v rámci systému celoživotního vzdělávání.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

VOLBY 2006

Informační a komunikační technologie

Přejeme si, aby Česká republika využila šanci, kterou nabízí informační a komunikační technologie (ICT). Ty mohou pomoci zvýšit zaměstnanost, zlevnit a zefektivnit státní správu. Považujeme za důležité, aby spolu s rozvojem ICT nedocházelo k postupnému rozdělování společnosti na ty občany, kteří moderní technologie umějí využívat, a na ostatní, kterým se možnosti jejich užívání vzdalují.

Rozvoje využívání informačních a komunikačních technologií dosáhneme zejména:

- **systematickým vzděláváním všech generací a stíráním rozdílu mezi městem a venkovem** (Vzdělaný uživatel je ten, který pochopil, a ne se něco nazpaměť naučil. Rozvoj informační technologie je zelenou pro venkov. Protože informace jsou přístupné odkudkoliv, rozdíl mezi městy a venkovem se díky nim snižuje. Podporujeme proto aktivní politiku pro venkovské oblasti tak, aby ICT byly dostupné i tam.)
- **zavedením kvalitní komunikace mezi úřady** (Úřady ať si mezi sebou vyměňují dokumenty, nikoli posílají občany!)
- **podporou vývoje a bezpečnostní platformou „open source“ softwaru** (Bezproblémová výměna dat a informací je možná pouze na bázi otevřených formátů.)

Naše cíle

Chceme se zaměřit na pět základních oblastí:

- **E-government** – (Zahrnuje správu veřejných věcí s využitím informačních a komunikačních technologií. Naším cílem je, aby se vztah mezi občanem, státem a politikou napřímil.)
- **E-business** – (V elektronickém obchodu prosazujeme vlídnější prostředí pro podnikání, které nezanebývá možnosti ICT.)
- **otevřenost a bezpečnost ve všech oblastech, které se týkají veřejné správy** (Srovnání kroku s akčními plány eEurope a zvýšení informovanosti našich občanů povedou k posílení otevřenosti a bezpečnosti.)

- Česká pošta by měla zprostředkovat snadný kontakt občanů se státní správou a poskytovat veškerý komfort při vyřizování úředních záležitostí
- dostupnost vysokorychlostního internetu pro všechny občany ČR

E-Government

E-Government chápeme jako poskytování rychlejších, přístupnějších a levnějších služeb veřejné správy našim občanům. V době klesající volební účasti a malého zájmu o věci veřejné mohou být ICT nástrojem, který přiblíží veřejnou správu i politiku občanovi.

Hlavní překážku takového přiblížení vidíme v absenci zákona o registrech, který by stanovil, jakým způsobem si státní správa a samospráva budou vyměňovat údaje. Další překážkou je lpění jednotlivých ministerstev na vlastním řešení bez účinné snahy nalézat řešení společná.

Proto chceme pokračovat v cestě, která byla nastoupena vznikem ministerstva informatiky.

Budeme usilovat o prosazení a posílení těchto principů:

- **úřady musí komunikovat s občany, ale především i mezi sebou, prostřednictvím internetu** (Placení daní, zjišťování informací, vyplňování formulářů a další agendy by měly být dostupné pro každého. Jen tak bude možné sjednotit některé agendy pod jednu střechu, byť virtuální. Důležité je připravit pro občana tak pohodlné řešení, aby nebyl nucen oběhovat úřady. K tomu je třeba dopracovat a přijmout zákon, který by stanovil pravidla pro výměnu dat mezi úřady – zákon o registrech.)
- **zabezpečení dat proti zneužití**
- **informační gramotnost nesmí být na úřadech kvalifikačním předpokladem pouze v oddělení informatiky** (Proto budeme klást důraz především na vzdělávání úředníků v oblasti ICT, aby nové technologie umožnily úřadům přiblížit se občanům. Informační gramotnost považujeme za nutný předpoklad k výkonu úřednického povolání.)
- **bezproblémová výměna dat a informací je možná pouze na bázi otevřených formátů** (Stát nemůže nutit občany k nákupu zařízení, které mu umožní číst jeden daný formát. Mimořádná nabídka jednoho řešení může být sice výhodná pro úřady veřejné správy, ale ve svých důsledcích se pro občana stává dražší variantou.)
- **zahájení diskuse o možnosti elektronického hlasování ve volbách** (především na regionální úrovni a jedině za podmínky dostatečného zabezpečení takového systému proti zneužití)
- **zdokonalování a propagaci efektivnějšího využití portálu veřejné správy jako virtuálního kontaktního místa pro občany**

E-Business

Elektronický obchod se přes jisté vystřízlivění dále vyvíjí. Podporujeme taková opatření, která e-business zjednoduší, a to nejen na straně příjemce služeb, ale i na straně jejich poskytovatelů.

Většina podnikatelů je dnes nespokojená s množstvím byrokratických překážek, a proto pravidla elektronického podnikání nesmí odrazovat od jejich dalšího rozvoje (rychlost změn obchodních společností, činnost obchodních soudů, vyšší přijímání e-podpisu apod.). Zdravé prostředí pro obchod je nezbytnou podmínkou i pro rozvoj e-businessu.

Omezit rizika informačních a komunikačních technologií dokážeme:

- **důrazem na legislativní kroky, které by v rámci celé EU nastavily jednotná pravidla** (ovšem vždy v souladu s principem subsidiarity)
- **realizací celoevropských opatření týkajících se bezpečnosti smluv, diskrétnosti a podpisové autentičnosti** (e-podpis)
- **potíráním kriminality, páchané zejména ve světě internetu**
- **dalším uvolněním telekomunikačního trhu v České republice** (Úspěch nové ekonomiky závisí na nízkých telekomunikačních poplatcích. Jejich současná výše je důsledkem nedostatečné soutěže. Přístup k internetu, včetně širokopásmového, na kterém je e-business závislý, nesmí být těmito poplatky omezen.)

Otevřenost a bezpečnost

Součástí akčního plánu eEurope + 2003, na který navazuje plán eEurope 2005, jsou i pravidla, která se týkají bezpečnosti a možnosti používání otevřených formátů a Open source softwaru.

Informační technologie bez informací o nich samých nenesou totiž žádaný efekt. Takové informace jsou u nás nedostatečné. Budeme prosazovat, aby tyto akční plány plnila Česká republika bez současného prodávání.

Proto budeme prosazovat:

- **posílení informovanosti nejen o problematice bezpečnosti, ale i otevřených formátů a Open source softwaru ve veřejné správě**
- **aby Česká republika byla technologicky neutrální**
- **aby do výběrových řízení vstupovala jak „komerční“, tak i „open source“ řešení**

Česká pošta

Podporujeme transformaci státního podniku Česká pošta na akciovou společnost se 100% účastí státu. Česká pošta se v příštích letech musí stát místem nabízejícím možnosti komfortního kontaktu mezi občanem a státem. Služby České pošty chceme dále modernizovat, což předpokládá lepší manažerský přístup a zkvalitnění služeb.

V prostředí postupující liberalizace poštovních trhů budeme dbát na vytvoření podmínek pro udržení a rozvoj národního poštovního operátora s cílem uchovat nadstandardní úroveň hustoty poštovní sítě a kvalitu služeb za dostupné ceny.

Dostupnost těchto služeb přímo ovlivňuje kvalitu života na venkově, proto se nesmí snížit. Sama hustota poštovní sítě však nestačí. V závislosti na poptávce po poštovních službách v jednotlivých lokalitách je třeba přizpůsobit otevírací dobu pošt a jejich personální obsazení tak, aby pošty mohly plnit své funkce a nabízet kvalitní služby podle potřeb zákazníků, včetně doručování zásilek.

KULTURA

VOLBY 2006

Kultura

Jaromír Talíř

KDU-ČSL předkládá dynamický program podpory, obnovy a rozvoje kultury. Po mnohaleté zkušenosti s totalitním politickým systémem přetrvává v naší společnosti určitá obezřetnost vůči státu jakožto mocenské instituci. Zvláště v oblasti kultury je naše společnost velmi citlivá na jakýkoli náznak ideového zasahování do svobodného myšlenkového světa umění a kultury.

KDU-ČSL stojí politicky jednoznačně na straně svobody svědomí, tvorby a projevu. Zároveň si ale uvědomuje i politickou spoluodpovědnost za mravní a kulturní stav společnosti.

Společnost má mít možnost účinně se bránit rádobě kulturním produktům, které ohrožují její vůli a schopnost rozeznávat dobro od zla a rozkládají její soudržnost. Nesmí to ovšem činit způsobem, který by omezoval tvůrčí svobodu.

Aby společnost mohla chránit, obnovovat a rozvíjet kulturní a duchovní dědictví naší země, potřebuje mít účinný program podpory, obnovy a rozvoje kultury. Křesťanští demokraté proto předkládají principy kulturní politiky, které nejsou omezeny stranickou ideologií (socialismus), ale ani netvrdí, že stát vůbec kulturu ovlivňovat nemá (liberalismus).

Promyšlenou politikou v oblasti kultury a vzdělání umožníme prakticky projevit individuální zájem občanů o naše i světové umění, a tak podpořit i jeho rozvíjení.

Financování kultury

V posledních letech stále klesá podíl výdajů státu na kulturu vzhledem k ostatním výdajům státního rozpočtu. Navrhujeme zastavit tento pokles zavedením následujících opatření:

- **budeme usilovat o to, aby se výdaje státu na kulturu přiblížily k 1 % celkových výdajů státního rozpočtu**
- **úpravou příslušných zákonů rozšíříme prostor pro financování neziskových kulturních aktivit z různých úrovní veřejných rozpočtů i ze soukromých zdrojů**

- **budeme prosazovat rozšíření možností daňového zvýhodnění pro neziskové kulturní aktivity**
- **vynasnažíme se co nejvíce uplatňovat model víceletého financování kulturních projektů**
- **podporou Národního muzea i Národní knihovny v jejich investičních záměrech** (záchrana historické budovy a sbírek Národního muzea a výstavba nové budovy Národní knihovny)

Památková péče

Nemovité i movité kulturní dědictví je naším obrovským bohatstvím a úzce souvisí se zájmem turistů o naši zemi. Toto dědictví jsme povinni chránit a užívat tak, abychom ho předali dalším generacím. Proto jsme odhodláni

- **prosadit úpravy památkového zákona, které krajům umožní podílet se na údržbě a využití památek**
- **vlastníkům kulturních památek a sbírek, o něž má zájem celá naše společnost, umožnit náhradu za vynucené omezování práv**
- **daňově zvýhodnit dovoz a nákup předmětů kulturní hodnoty za předpokladu, že budou zpřístupněny veřejnosti**

Dokončení transformace vztahu státu a církví

Budeme prosazovat takový vztah soužití a spolupráce státu a církví, který je inspirován rozšířeným modelem těchto vztahů v ostatních zemích EU. To pro nás konkrétně znamená

- **prosadit úpravu zákona o církvích, která by nebyla v rozporu s Ústavním pořádkem České republiky**
- **připravit dvě varianty majetkového urovnání vztahů státu a církví:**
  1. **završit započatá jednání o postupném splácení majetku, který si stát ponechá, a to ve prospěch všech církví**
  2. **zahájit jednání o restitučních zákonech a naturálním navrácení majetku, o který církve požádají**

Transformace kulturních institucí

- **připravíme analýzu postavení státních kulturních institucí** (Podle výsledků této analýzy pak připravíme zákon, který umožní jejich transformaci na instituce veřejné služby – na neziskové právnické osoby v kultuře.)
- **Státní fond kultury chceme změnit na kulturní fond veřejné služby s nově definovanými zdroji příjmů** (Tento fond se stane hlavním zdrojem prostředků pro grantovou podporu zejména profesionálních tvůrčích a interpretačních aktivit.)

Mediální problematika

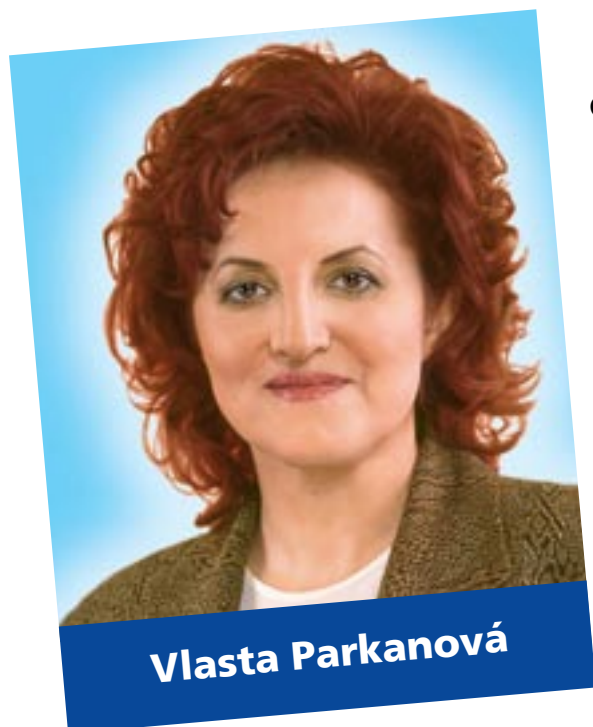
- **podpoříme co nejrychlejší digitalizaci televizního i rozhlasového vysílání** (Umožní nabídnout divákům a posluchačům širší spektrum pořadů.)
- **připravíme nové zákony o České televizi a Českém rozhlasu** (V nich bude třeba lépe definovat jejich poslání jako médií veřejné služby a změnit způsob ustavování a poslání jejich rad. KDU-ČSL zvažuje zavedení tzv. „Bavorského modelu“, podle kterého Radu televize tvoří cca 35 lidí, přímo jmenovaných zákonem stanovenými institucemi. Členství je čestné, členové Rady volí ředitele a schvalují rozpočet. Rada volí svůj pětičlenný výkonný orgán s dalšími kompetencemi. Tento model zvyšuje vazbu občanské společnosti na média veřejné služby.)
- **zasadíme se o rozšíření mediální výchovy na školách všech stupňů s cílem zvýšit míru kritického vnímání masových médií** (Připravíme program pro výchovu mladé generace k účelnému využívání moderních informačních technologií.)

SPRAVEDLNOST

VOLBY 2006

Spravedlnost

České justici se doposud nepodařilo naplnit požadavek zásady rychlosti soudního řízení, která je garantována Úmluvou o ochraně lidských práv. Podle ní má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem. Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku však nařizuje stále častěji vládě ČR zaplatit nemalé částky jako odškodnění za průtahy.

Naším cílem je rychlá a pružná justice při zachování nejvyšší možné kvality rozhodování. Chceme odstraňovat přetrvávající nedostatky postupnými kroky, nikoli revolučními změnami.

Současný nevyhovující stav je způsoben:

- **přetížením soudů** (daným stále vzrůstajícím počtem občanskoprávních i trestních věcí)
- **prodlužováním řízení** (Někteří účastníci řízení mají zájem na průtazích, a proto nevyhovují výzvam soudu, odmítají přebírat poštu, neodůvodněně namítají podjatost soudců atd.)
- **přílišnou formalizací procesních předpisů** (Nepřiměřený důraz na splnění ryze formálních náležitostí vede k prodlužování řízení.)
- **paradoxně i stížnostmi na průtahy** (Ty jsou totiž často neúčinné a ke zrychlení řízení nevedou.)
- **nedostatkem soudců a státních zástupců**
- **nedostatečným počtem pracovníků soudní administrativy**
- **nízkou odpovědností některých soudců i vedením soudů za průtahy v řízení**
- **nerovnoměrným vytížením soudů i soudců a stále ještě nedostatečným technickým vybavením soudů**
- **roztříštěností právních úprav, častými novelizacemi a nedostatečnou provázaností celého právního řádu**

Navrhujeme proto tato zásadní opatření ke zlepšení uvedeného stavu:

Omezení soudní agendy v občanskoprávním řízení

Jsme rozhodnutí prosazovat legislativní a organizační opatření, která omezí stále rostoucí soudní agendu. Budeme působit na účastníky řízení tak, aby jej sami záměrně neprotahovali.

Jedním z možných východisek k omezení soudní agendy je zavedení mediace v občanskoprávním řízení, případně dalších alternativních způsobů řešení sporů. Vyřešení sporu je v tomto případě výsledkem jednání obou stran za účasti nezávislé třetí osoby (mediátora), která je vede k urovnání sporu. Mediátor zde nerozhoduje, ale je zprostředkovatelem vzájemně akceptovatelného urovnání. Tento způsob řešení sporu je nezávazný, nabízí však podstatně rychlejší a pro účastníky levnější alternativu.

Za prodáváním civilních sporů je často záměrná nečinnost jedné strany. Klasické donucovací prostředky ke spolupráci (jako jsou např. pořádkové pokuty) často selhávají, a proto hodláme rozšířit institut tzv. nesporných tvrzení i na případy, kdy protistrana určité tvrzení výslovně nepopře, nebo se k němu vlastním zaviněním nevyjádří. Tím umožní soudu, aby takové tvrzení považoval za prokázané se všemi důsledky, které to pro nečinnou stranu sporu může mít.

Na občanskoprávních principech náhrady škody chceme zavést další sankci majetkové povahy, kterou bude povinnost účastníků řízení před soudem nahradit náklady zmařeného jednání nebo jiných úkonů soudu, a to nejen náklady státu, ale i náklady ostatních účastníků.

Urychlení řízení může také napomoci zjednodušené podávání žalob prostřednictvím typizovaných žalob na předepsaných formulářích a využití institutu rozsudku pro zmeškání i v situacích, kdy se k soudnímu jednání nedostaví ani jedna strana sporu. V obchodních sporech se nebráníme širšímu využívání rozhodčích řízení, musí být však jasně řečeno, kdo a za jakých okolností v nich může rozhodovat.

Omezení soudní agendy v trestním řízení

Budeme omezovat zbytečný formalismus trestního řízení. Zavedeme lhůty pro rozhodování soudů.

Trestní řízení je neúměrně zatěžováno čtením stovek a často i tisíců stran listinných důkazů. Zrychlíme a zjednodušíme dokazování v rámci hlavního líčení tím, že důkazy, které obě strany označí za nesporné, nebude třeba provádět. Také u velkého množství poškozených lze pracovat jen s úředními záznamy o podaném vysvětlení sepsanými s těmi osobami, které budou svá práva vykonávat prostřednictvím omezeného počtu společných zmocněnců.

V trestním řízení stanovíme pořádkové lhůty pro každou etapu řízení. Lhůty pro jednotlivé úkony je možné stanovit i s ohledem na stupeň obtížnosti projednávané věci. Překročení lhůt by policejní orgán i státní zástupce musel vždy odůvodnit nadřízenému orgánu, soudce pak předsedovi příslušného soudu.

Vedle výrazného zjednodušení procesních předpisů, odstranění duplicit v řízení a zpřísnění sankcí budeme hledat účinnější způsoby doručování soudních obsílek a zkvalitníme spolupráci soudů a policie při předvádění osob.

Řešení průtahů v soudním řízení

Posílíme možnosti občanů účinně se bránit průtahům v soudním řízení a soudcům lépe rozdělíme práci.

Dosavadní praxe vyřizování stížností na průtahy v práci soudů a státních zástupců je nedostatečná. Pokud má být stížnost účinná, musí mít účastník řízení možnost žádat přímo oprávněný orgán, aby stanovil lhůtu k provedení konkrétního procesního úkonu. V soudním řízení je takovým orgánem příslušný vyšší soud, v přípravném řízení by se takovým orgánem mělo stát nadřízené státní zastupitelství.

Také v občanském soudním řádu chceme prosadit stanovení procesních pořádkových lhůt pro rozhodování. Zkrácení délky trvání odvolacího řízení hodláme dosáhnout stanovením lhůty, kdy by mělo dojít k zahájení řízení.

Současný systém přidělování nové agendy soudcům podle rozvrhu práce způsobuje nerovnoměrné vytížení kapacity soudců v rámci jednoho soudu. Chceme tento systém změnit v souladu s Listinou práv a svobod tak, aby umožňoval přesun nové agendy na jiného soudce v případech, kdy je nutné zajistit rovnoměrné zatížení soudců, a to jak v rámci jednoho úseku soudu, tak mezi jednotlivými druhy soudní agendy.

Více rozhodování a méně úřadování pro soudce

Prosadíme zlepšení podmínek pro výkon soudcovské funkce. To musí být vyváжено zvýšenými nároky a odpovědností.

Budeme podporovat jmenování dalších soudců v místech, kde to situace skutečně vyžaduje. Přednost však dostane posílení kvalitního administrativního aparátu, který za soudce bude vykonávat většinu administrativních činností. Každý soudce, respektive předseda senátu, bude mít k dispozici malý administrativní aparát, za který bude odpovědný. Znamená to zvýšit počet vyšších soudních úředníků i administrativních pracovníků a přenést na ně určité pravomoci. Soudce musí mít více času na vlastní rozhodovací činnost.

Čekatelská praxe před jmenováním do funkce soudce bude koncipována tak, aby čekatelé absolvovali společnou přípravu určenou pro státní zástupce a soudce, během které by adepti pracovali ve funkcích asistenta státního zástupce i soudce a mohli za ně vykonávat jednoduché úkony. Po určité době by se pak čekatel sám rozhodl, o kterou z těchto funkcí bude usilovat.

Budeme iniciovat diskusi o změně Ústavy, která by umožnila vytvoření institutu začínajícího soudce jmenovaného poprvé na dobu určitou a rovněž diskusi o odpovědnosti soudců a státních zástupců za nedodržení procesních lhůt.

Soudní soustava

Zvýšíme počty vyšších soudních úředníků. Za naléhavý úkol pro Ministerstvo spravedlnosti považujeme vytvoření účinného způsobu motivace soudců k celoživotnímu vzdělávání v Justiční akademii.

Chceme, aby funkcionáři soudů nesli větší odpovědnost za rychlost rozhodování a dodržování zákonem stanovených lhůt. Ekonomické řízení soudů by měli převzít vrcholoví manažeři, kteří by vedle předsedů soudů ekonomicky zajišťovali chod soudu.

Předsedům soudu svěříme větší kárnou pravomoc vůči soudcům, kteří z osobnostních nebo profesionálních důvodů nestačí na svou práci. **O kárném provinění soudce by neměli rozhodovat pouze soudci, a proto chceme, aby v kárných soudech byli i zástupci dalších právních profesí, jako jsou advokáti a notáři.**

Dostupné a předvídatelné soudnictví

Spravedlnost musí být dostupná nejen bohatým a úspěšným, soudní rozhodnutí v obdobných věcech by se neměla lišit.

Budeme usilovat o přijetí zákona o bezplatné právní pomoci, který umožní i nemajetným občanům, aby se domohli svých práv. Náklady na bezplatnou právní pomoc by nesl především stát, současně je třeba důsledně dbát na to, aby nedocházelo ke zneužívání tohoto institutu.

Zasadíme se o takovou změnu zákona o soudních poplatcích, aby se každý občan mohl svého práva u soudu snáze domáhat. Žalobce zaplatí při zahájení řízení pouze část poplatku, větší část poplatkové povinnosti přeneseme na toho, kdo spor prohraje. Splnění povinnosti bude vymáhat soud. Zrušíme požadavek na skládání jistiny u předběžných opatření v občanskoprávních sporech.

Soudíme, že je třeba zavést elektronický systém evidence judikatury, do kterého budou všichni soudci přispívat svými rozhodnutími a současně budou mít možnost seznamovat se zde s rozhodnutími svých kolegů. Chceme předcházet tomu, aby se soudní rozhodnutí v obdobných věcech lišila, a chceme, aby soudní rozhodování bylo více předvídatelné.

Stabilní a předvídatelné zákony

Chceme usilovat o celkové zlepšení právní kultury v naší společnosti.

Zasadíme se o přijetí základních kodexů civilního i trestního práva a jejich zavedení do praxe. U procesních předpisů budeme podporovat zásadní zjednodušení, které odbourá zbytečný formalismus řízení. Pro větší srozumitelnost a přehlednost právního řádu budeme upřednostňovat obecné zákony s minimem speciálních úprav a odchylek. Za zvláště škodlivou považujeme praxi nepřímých novelizací umístěných do zcela nesouvisajících zákonů.

Právní řád by se měl co nejvíce stabilizovat, aby nedocházelo k jeho neustálým a nedostatečně odůvodněným změnám, které logicky vedou ke všeobecnému pohrdání právem. Při tvorbě právního řádu nelze vycházet z toho, že každý občan je právník, a proto je třeba, aby jedním ze základních znaků práva byla jeho předvídatelnost. **Také u zákonů platí, že méně je někdy více. Nesdílíme legislativní optimismus levicových stran, podle kterého lze každý problém vyřešit zákonem.**

Ve vztahu k Ústavě chceme i nadále prosazovat omezení trestní imunity ústavních činitelů na dobu výkonu mandátu, zrušení imunity přestupkové a zavedení přímé volby prezidenta. Nebráníme se ani dalším opodstatněným změnám Ústavy, odmítáme však představu, že Ústava je zastaralá a potřebuje radikální proměnu. Stabilita Ústavy je pro nás zásadní hodnotou, kterou budeme ctít i při její případné revizi.

VNITŘNÍ BEZPEČNOST

VOLBY 2006

Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek

Česká republika – prostor svobody, bezpečí a práva

Křesťanští demokraté pokládají budování České republiky jako prostoru svobody, bezpečí a práva za jednu ze svých základních programových priorit. Míra bezpečí a dodržování pravidel slušného chování je jedním z hlavních měřítek kvality života v současné společnosti.

Jaroslav Kopřiva

Výlučně ekonomické vidění společnosti a konzumní způsob života je třeba odmítnout, neboť v okamžiku ohrožení života či zdraví si jistě každý uvědomí opravdovou hierarchii životních hodnot a rovněž i skutečnost, že ekonomická prosperita bez dodržování obecných pravidel není v podstatě ničím hodnotným. V lidském životě jsou totiž i hodnoty ekonomicky nevyjádřitelné, mezi které je možné počítat i **pocit každodenního bezpečí a spravedlnosti**.

Kategoricky trváme na tom, aby se naše společnost dále a **nekompromisně vyrovnávala s totalitní minulostí, totalitním myšlením a jeho nositeli**. Budeme důsledně dbát na to, aby v rámci exekutivy nebo zahraničních reprezentací nebyly vedoucí posty obsazovány bývalými významnými členy KSČ, pracovníky a spolupracovníky Státní bezpečnosti. Proto podpoříme další fungování Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu Policie České republiky tak, aby byly vyšetřeny a potrestány zločiny komunismu. Jsme přesvědčeni, že byť i „pouhé“ historické a objektivní zhodnocení této etapy je nezbytnou podmínkou pro další zdravý a demokratický vývoj české společnosti. Při úsilí o zajištění bezpečného společenského prostředí vycházíme

Jiří Růžek

z přesvědčení, že pro dodržení zákona není ze strany potenciálního pachatele ani tak důležitá tvrdost trestu jako spíše jeho neodvratnost. Každý pachatel, který se chystá spáchat trestný čin nebo přestupek, je vždy přesvědčen, že dostižen prostě nebude. Neodvratnost trestu či vysoké riziko odhalení kriminální činnosti je tím pravým nástrojem k razantnímu snižování trestné činnosti a **zvýšení úrovně bezpečí každého z nás.**

Dodržování pravidel a neodvratnost trestu však nezajistí žádný zákon, ale **pouze kvalitní a profesionální Policie České republiky** prostá zneužívání svých pravomocí a mající důvěru občanů, kteří s ní nespolupracují, protože musejí, ale protože vědí, že tím pomáhají k lepšímu a bezpečnějšímu prostředí pro život svůj, své rodiny a ve svém souhrnu i celé společnosti.

Právě proto jsme veřejnosti předložili samostatný dokument nazvaný **Reforma policie České republiky**, který obsahuje **40 konkrétních návrhů**, jak takovou policii postupně vytvořit, a který je nedílnou přílohou tohoto programu. (Text dokumentu je uveřejněn na www.reformapolicie.cz)

Velmi citlivě rovněž vnímáme nové bezpečnostní hrozby, jakými jsou zejména terorismus a všechny formy extremismu, jimž lze čelit zejména kvalifikovanou činností zpravodajských služeb, které si rovněž zaslouží zásadní změny včetně zakotvení účinných kontrolních mechanismů jejich činnosti.

Protože chceme, aby Česká republika byla prostorem svobody, klidu, bezpečí a práva, musíme učinit zejména tyto zásadní kroky:

- **Reformu policie České republiky.**
- **Posílení role územních samospráv v bezpečnostní problematice a účinnější řešení nejčastějších forem kriminality** (dopravní nehody, vandalství, krádeže, loupeže, poškozování cizí věci apod.).
- **Princip „Tříkrát a dost“.**
- **Intenzivní potírání všech forem korupce, klientelismu, nepotismu, hospodářské a finanční kriminality, včetně organizovaného zločinu a terorismu.**
- **Kontinuální přípravu odborníků a veřejnosti na řešení mimořádných situací.**
- **Vyvážené řešení drogové problematiky a efektivní aplikace preventivních programů.**
- **Nulovou toleranci xenofobie, rasismu a extremismu.**
- **Racionální řešení problematiky migrace a reformu cizinecké policie.**
- **Vybudování účinného a kontrolovaného zpravodajského systému.**

Reforma Policie České republiky

Česká společnost a sami policisté si zaslouží zásadní reformu Policie České republiky. Česká společnost potřebuje moderní, ochotnou a kvalitní policii s demokratickým myšlením.

Pro bezpečnost občanů a samotnou policii chceme rozhodně udělat více, než jen nakupovat lepší techniku, zvyšovat sociální výhody a deklarovat obecné proklamace o policii jako službě. My naopak prosazujeme **zásadní, konkrétní, vyváženou, neukvapenou a dlouhodobou reformu policie** založenou

na podstatných změnách služebního zákona a přijetí opatření souvisejících s účinnou kontrolou její práce. Reforma policie a s tím související změny práce dalších orgánů činných v trestním řízení musí být jedním z hlavních úkolů příští vlády.

Svoji podrobnou představu o průběhu a pilířích takové reformy jsme vyjádřili v programovém dokumentu **Reforma Policie České republiky**, ze dne 18. října 2005.

Posílení role územních samospráv v bezpečnostní problematice a účinnější řešení nejčastějších forem kriminality

Řešit kriminalitu nelze bez vzájemné spolupráce policie, územních samospráv a občanů. Obecnou kriminalitu nevyřeší sebetvrdší trest, ale kvalitní a důvěryhodná policie.

V rámci výše zmíněné policejní reformy musí být, podle našeho názoru, **posílena především role územních samospráv** v bezpečnostní problematice. Kraje a obce, jakožto územní společenství občanů, musí mít právo ovlivnit bezpečnostní prostředí uvnitř sebe samých, neboť pro člověka je podstatné bezpečí pro něj samotného, jeho rodinu a jeho majetek. **Bezpečí musí být adresné.** Bezpečné musí být konkrétní lokality či ulice. Tam žijí občané, a nikoli stát!

Pocit ohrožení či obava z trestných činů existuje u více než dvou třetin občanů, a to v různé intenzitě v závislosti na velikosti místa bydliště (jednotlivé kraje, velkoměsta, obce). Tato rozdílnost míry ohrožení bezpečnosti v jednotlivých lokalitách České republiky je jednoznačným důvodem pro naši snahu do té míry posílit roli jednotlivých obcí a krajů, aby byla intenzita policejní asistence a bezpečnost adresná.

Podle našeho názoru neplatí teze – „více policistů ve všech ulicích“, ale především **„v ulicích, kde existuje reálné riziko“**. Toto riziko totiž není vidět z Policejního prezidia, ale vidí jej a cítí konkrétní obyvatelé, které reprezentuje jejich obec či město.

Celoplošné a nahodilé kontrolní dopravní akce typu „Kryštof“ jsou jistě vhodné pro čerpání přesčasových hodin, ale nikoli pro zajištění bezpečnosti silničního provozu ve dne v noci.

Předcházení a řešení pořádkové, majetkové a dopravní kriminality je podle našeho názoru typickými oblastmi pro spolupráci policie a územních samospráv. Toto jsou rovněž oblasti kriminality, které se občanů nejčastěji a nejcitelněji dotýkají. Čtyři pětiny občanů České republiky mají strach z dopravních nehod způsobených cizím zaviněním, dvě třetiny se značně obávají vandalismu, vloupání do bytu, domu, auta apod., polovina občanů má strach z fyzického násilí.

Myslíme si, že je nezbytné, v co nejkratším čase, zásadním způsobem **zdokonalit kontrolu dodržování pravidel silničního provozu**, především v oblasti překračování povolené rychlosti. Zde je namísto účinná spolupráce policie s územními samosprávami. V rámci kontroly dálniční sítě je naopak vhodné se zaměřit na budování specializované policejní složky, která se bude soustředit výhradně na problematiku dodržování pravidel na dálnicích a bude provádět intenzivní a kontinuální kontrolu.

Míra kriminality je však přímo úměrná velikosti prostoru, který ji umožňuje. V každém zločinu hraje roli vždy pachatel a jeho oběť. Právě proto hodláme prosazovat, aby v rámci prevence kriminality (minimalizace příležitostí pro kriminalitu) vznikl i vzdělávací a informační systém občanů, protože **každý z nás je potenciální obětí**. Systém financování prevence obecně musíme nastavit v těsné spolupráci s krajskou a obecní samosprávou, protože peníze v regionu lépe rozdělí ten, kdo oblast zná, než centralizovaný úředník. V oblasti prevence je vhodné vyváženě podpořit jak sociální, tak situační prevenci (zavádění kamerových systémů, zavádění technických prostředků k ochraně majetku).

Domníváme se, že **informovat občany o rizikových formách chování, které k jejich poškození přímo vybízí, je povinností státu**. Zařazení těchto informací do osnov základního vzdělání či prezentace práce policie na školách jistě přispěje k minimalizaci prostoru pro případné pachatele, stejně jako přispěje k budování vztahu důvěry mezi lidmi a policií. Pokud však již k trestnému činu dojde, je podle našeho názoru namístě obětem trestné činnosti maximálně pomoci včetně posílení postavení poškozené osoby v rámci následného trestního řízení.

Územní samosprávy (obce, kraje) se však v současné době bohužel příliš nepodílejí na řešení bezpečnostní problematiky. Chceme, aby se do této oblasti mohly více zapojit, a připravíme pro to odpovídající podmínky.

- Chceme, aby se **policie organizovala podle čtrnácti krajských samospráv** a aby tyto samosprávy měly **vliv na personální obsazení vedoucích funkcionářů** policie v daném kraji.
- Chceme **intenzivní a v některých činnostech i povinnou spolupráci policie s obcemi a kraji**, zejména v oblastech dopravní a pořádkové kriminality.
- **Chceme prosazovat větší koordinovanost městské policie a státní policie, aby více spolupracovaly na identifikaci problémových oblastí** (situační prevence), např. úseky častých dopravních nehod, místa prodeje drog, nabízení prostituce, častá majetková kriminalita (vloupání do aut, kapsaři), násilná kriminalita (loupeže apod.)
- **Navrhujeme pro obce a kraje možnost (nikoli povinnost) financovat státní policii v oblasti ochrany pořádku a dopravní problematiky.** Toto spočívá v posílení počtu státních policistů v daném regionu s konkrétním posláním dle požadavků samosprávy.
- **Chceme, aby policie ve spolupráci s obcemi a kraji zajišťovala veřejně přístupný informační servis z oblasti bezpečnosti a prevence** (riziková místa, modely chování a předcházení trestné činnosti).
- **Navrhujeme možnost účasti územní samosprávy při výběru policistů** do služebního poměru.

Asi polovina obyvatel České republiky má informace o práci policie v rámci celé republiky. O práci policie v rámci bydliště však ví jen asi třetina. Oba tyto ukazatele nejsou jistě dobrým výsledkem. Nejen, že je podle našeho názoru nezbytné tato čísla razantně zvýšit, ale především je důležité obrátit jejich relaci. Toto je další důvod pro snahu křesťanských demokratů o účinnější spolupráci územních samospráv a policie v bezpečnostní problematice.

Křesťanští demokraté vycházejí z principu:

Tříkrát a dost

Lidský život je nenahraditelný. Tříkrát a dost se týká vrahů, nejde o návrh, jak soudit zloděje v supermarketu. My nehodláme svojí politikou ochraňovat recidivisty, a proto jsme tento princip již několikrát v Parlamentu navrhli. **Naší prioritou je ochrana a bezpečnost slušných lidí.** Zákon by se měl vztahovat na pachatele vraždy, znásilnění, pohlavního zneužívání, vydírání, loupeže, obchodování s lidmi a těžké újmy na zdraví, pokud je těmito trestnými činy způsobena smrt.

Tento návrh vychází z myšlenky, že jedinou účinnou ochranou jedince a společnosti před pachateli, kteří opakovaně jinému způsobí smrt, je jejich **izolace od společnosti**, neboť diskuse o výchovných účincích trestu u jedince, který opakovaně zabil, je pravděpodobně diskusí zbytečnou.

Intenzivní potírání všech forem korupce, klientelismu, nepotismu, hospodářské a finanční kriminality, včetně organizovaného zločinu a terorismu

Uplácet se nesmí vyplácet. Korupce není tam, kde pro ni není prostor. Prioritou v boji s organizovaným zločinem a terorismem je likvidace důvodu a živné půdy jejich existence. Prioritou je likvidace logistické struktury a finančního zázemí.

Současný systém správy společnosti je přeregulovaný, díky mnoha kazuistickým právním předpisům dochází k tomu, že úřady jsou zavaleny byrokracií, rozhodování je pomalé a administrativní postupy jsou pro občana příliš komplikované. My dlouhodobě prosazujeme, aby ve státní správě bylo **méně úředníků, kteří by však byli kvalitnější a lépe placeni.**

Obecným, dlouhodobým a bohužel i nesnadno dosažitelným bezpečnostním cílem je **snížení podílu korupce, klientelismu, nepotismu a hospodářské a finanční kriminality v naší společnosti.** Výsledky činnosti policie i v této oblasti **musí jít cestou zlepšení policejního výkonu, nikoli cestou omezování lidských práv** (například zjednodušení možnosti odposlouchávat apod.). Jsme přesvědčeni, že dosáhneme snížení případů korupce v naší zemi, pokud provedeme zásadní reformu policie.

Konkrétní nástroje v boji proti korupci a majetkové a hospodářské kriminalitě vidíme v **zavedení principu revize a zabavení „nečistého“ majetku** do našeho právního řádu. Tento nástroj spočívá v tom, že pachateli pravomocně odsouzenému za trestnou činnost související se získáváním nelegálního majetku (hospodářská, daňová kriminalita, korupce a rovněž organizovaný zločin a terorismus) bude uloženo, aby prokázal legální původ veškerého svého majetku, který v daný okamžik vlastní. Tímto právním nástrojem tedy chceme přenést důkazní břemeno ohledně původu majetku ze strany státu na pravomocně odsouzeného pachatele.

Odsouzený pachatel musí sám poskytnout důkaz ohledně příjmu odpovídajícího jeho životnímu standardu a vlastněnému majetku. Slušný člověk, který platí daně, dědí či obdržel dar, s tímto zcela jistě nebude mít problém. Stát u těchto pachatelů nebude nadále prokazovat, že nabyli svůj majetek nelegálně. Oni budou naopak prokazovat, že jej nabyli legálně. Pokud se jim to nepodaří, zabaví stát tento majetek ve prospěch pomoci obětem trestné činnosti a ve prospěch boje proti jednání jejich kriminálních kolegů.

Tento nástroj vnímáme jako základní předpoklad úspěšného boje nejen proti korupci, ale i proti finančnímu zázemí terorismu či proti trestné činnosti, jako např. nelegální obchod s lidmi, narkotiky, zbraněmi či praní špinavých peněz.

My nechceme plošně lustrvat všechny občany, a tím způsobem předpokládat, že všichni (nebo od určité hranice majetku) dělají či dělali něco nekalého, a proto musí mít povinnost pravidelně prokazovat legální původ svého majetku a dávat státu další informace, které mohou být snadno zneužity. S tímto přístupem jsou rovněž spojeny značné náklady na státní správu a obtěžování všech slušných lidí.

Kontinuální příprava odborníků a veřejnosti na řešení mimořádných situací

Krizové situace musí řešit odborníci s praxí a se znalostí dané problematiky, nikoli speciální úřad.

V mimořádných situacích, jako jsou živelné pohromy, ohrožení bezpečnosti apod., se musí řízení krizových situací ujmout ti, kteří mají své zkušenosti z nekrizových situací a danou agendu průběžně řeší jako svoji běžnou pracovní náplň. **Za zásadně nevhodné, nehospodárné a kontraproduktivní proto považujeme zřizovat nový úřad pro krizové situace.**

Chceme rovněž **zvýšit znalost občanů, zejména mládeže** v rámci školní výuky, o základních dovednostech a pravidlech zvládání krizových situací. Chceme do těchto činností mnohem více zahrnout i nevládní organizace počínaje dobrovolnými hasiči.

Další oblastí, kde je možné dosáhnout zlepšení, je způsob šíření varování či vyrozumění obyvatelstva. Jako perspektivní se jeví například šíření výstrah prostřednictvím SMS a MMS.

Považujeme za vhodné prohloubit spolupráci složek integrovaného záchranného systému s ostatními kompetentními složkami, mezi které patří zejména hydrometeorologická služba, veterinární služba či geologická služba.

Vyvážené řešení drogové problematiky a efektivní aplikace preventivních programů

Závislost není svoboda. Regulace drog není ohrožením svobody, ale její ochranou.

Vždy jsme aktivně vystupovali v otázkách drogové kriminality. Často však byly naše snahy dezinterpretovány. Proto zdůrazňujeme, že naší jednoznačnou prioritou je a vždy i byla **ochrana zdraví a bezpečnosti uvnitř společnosti**. Debata o drogách je vždy i debatou o lidských právech. V této debatě často zaznívá, že stát nemá právo zakazovat svobodné nakládání s určitými látkami (drogami). Je třeba si však rovněž uvědomit skutečnost, že má-li stát ve smyslu článku 31 Listiny základních lidských práv a svobod povinnost chránit zdraví jedince, může jistě stanovovat pro tuto oblast i jistá pravidla a jejich dodržování následně vynucovat. Tím spíše, pokud se jedná o pravidla, k jejichž dodržování jsme se zavázali a která po celém civilizovaném světě pod patronací Světové zdravotnické organizace platí již téměř padesát let.

My nejsme zastánci „čisté represe“, jak se o nás často říká. Nikde na světě totiž ani neexistuje systém

čistě represivní či systém čistě terapeutický. Vždy se jedná o jejich kombinaci. My si myslíme, že **svoboda každého jednotlivce končí tam, kde začíná svoboda druhého**. Suma nelegálně získaných finančních prostředků, kterými disponuje a operuje narkomafie, často a několikanásobně převyšuje hrubý národní produkt středoevropských zemí včetně České republiky. Tento kapitál je zásadním ohrožením demokratických principů, na kterých je naše společnost a Evropská unie vybudována. Jednoznačně se tedy jedná o velmi značné **ekonomické a bezpečnostní riziko včetně podpory terorismu**.

Likvidace mafií a zavedení volného trhu s užíváním drog však jistě neřeší dopad na zdraví a sociální systém. Právě naopak. Snaha zavést legální trh s drogami vede v podstatě k legitimitě jejich zneužívání, k legitimitě postupné degradace hodnot, na kterých je společnost vybudována.

Podle nás nemůže být cílem protidrogové politiky profitovat z distribuce drog. Naším cílem je ochrana **zdravého vývoje společnosti**. Proto budeme v nadcházejícím období důsledně prosazovat dodržování mezinárodních závazků a maximální podporu mezinárodní spolupráce.

Chceme rozlišovat jednání mafií a dealerů od jednání experimentátorů nebo závislých osob. Toto rozlišení by mělo být v kompetenci odpovědných orgánů, které budou mít možnost se na základě znalosti konkrétních okolností daného případu přiklonit ke konkrétnímu opatření (např. trest, výchova, ochranné léčení). K diskusi je možné předložit např. zavedení principu opportunity, účinné lítosti, podmíněného zastavení trestního stíhání u drogových deliktů).

Jsme si vědomi toho, že trestní právo nemůže být výlučným nástrojem k řešení drogové problematiky a na ni navazujících sociálněpatologických jevů. Podstatná část segmentů drogového problému je více problémem sociálním než problémem trestního práva. **Nástroje trestního práva jsou podle nás zcela legitimní a účinné v oblastech stojících prioritně na straně drogové nabídky**. Jedná se o jednání typicky spojená s nelegální výrobou, pěstováním a distribucí drog, praním špinavých peněz apod. I k tomu chceme využít nástroje, jež navrhujeme pro boj s organizovaným zločinem.

Trestní právo je klasicky posledním řešením ve chvíli, kdy selhaly ostatní preventivní nástroje jako rodinné prostředí, občanská společnost, vzdělávací systém a hodnotné využití volného času. Proto budeme i v rozpočtové oblasti podporovat všechny aktivity, které posilují prevenci.

Preventivní systém však nesmí být nastaven jako snadný zdroj příjmů úzkého okruhu vyvolených organizací majících na tuto činnost monopol, ale jako otevřený systém, kde jediným měřítkem je kvalita poskytovaných služeb, a především výsledky. Rozdělování peněz a řízení preventivních programů musí být v co největší míře vykonáváno z úrovně územních samospráv.

Nulová tolerance xenofobie, rasismu a extremismu

Rasismus, xenofobie či extremismus jsou projevy útočící na samotné základy současné demokratické společnosti. Ta si nesmí nechat s těmito základy jakýmkoli způsobem viklat. Proto proti těmto projevům aktivně vystupujeme.

V souladu s evropským trendem chceme navrhnout nový zákon o **předcházení a zabránění výtržnictví při fotbale a jiných sportovních akcích**, který by reguloval opatření proti násilí a výtržnictví na těchto akcích, včetně úvahy o podstatné finanční spoluúčasti organizátorů (zejména sportovních klubů) na nákladech spojených s bezpečnostními opatřeními při sportovních utkáních. Jsme přesvědčeni, že odpovědnost by měla být z větší míry přenesena na pořadatele těchto akcí, kteří z nich primárně profitují.

V rámci reformy policie bude nutné rovněž přijmout opatření pro oblast vzdělávání a změny přístupu policistů v oblastech xenofobie, rasismu a extremismu, aby nedocházelo např. k rozdílným přístupům k jednotlivým formám extremismu (pravicový versus levicový). V rámci reformy policie je nutné podporovat programy **posílení zástupců národnostních menšin v řadách policie**.

Racionální řešení problematiky migrace a reforma cizinecké policie

Slušný cizinec platící daně a dodržující naše kulturní a společenská pravidla je vítaným hostem.

Dlouhodobě prosazujeme **aktivní politiku v oblasti migrace, nelegální migrace, zaměstnávání cizinců a všech souvisejících jevů**. Budeme aktivně spolupracovat na rozvoji koncepce integrace pracujících, bezúhonných a daně platících cizinců na území ČR, včetně koncepce dopadu na trh práce.

Myslíme si, že není nezbytné, aby povolení pobytu cizincům a jiná správní rozhodnutí měla prioritně řešit uniformovaná cizinecká policie, kterou je navíc možno momentálně považovat za článek policie nejvíce zasažený korupcí a klientelismem.

V rámci reformy Policie ČR **je tedy nezbytné zreformovat její téměř nejhorší článek – cizineckou policii**. Po vzoru vyřizování pasů českými občany zvážíme, zda by vyřizování povolení k pobytu apod. neměly řešit pověřené obecní úřady a pozůstatek cizinecké policie se k tomuto řízení pouze vyjadřoval či připravoval podklady obsahující bezpečnostní aspekty dané osoby.

Současné jednání s cizími státními příslušníky, včetně slovenských občanů, považujeme za velmi špatnou kulturní vizitku České republiky. Povolování pobytu musí být přísné, kulturní, transparentní a zásadně nekorupční.

Vybudování účinného a kontrolovaného zpravodajského systému

Nové bezpečnostní hrozby (terorismus, organizovaný zločin, extremismus apod.) potřebují nová, účinnější řešení v oblasti zpravodajských služeb.

Budeme prosazovat integraci a koordinaci zpravodajských služeb, neboť takový trend odpovídá novým bezpečnostním hrozbám a rizikům. Zejména požadujeme:

- **reorganizaci zpravodajských služeb** (s cílem redukovat prostředky vkládané do zpravodajských služeb a jejich zacílení na konkrétní bezpečnostní hrozby)
- **přípravu systémového řešení reorganizace zpravodajských služeb ČR** (včetně jejich efektivní kontroly)
- **integraci prioritních činností zpravodajských služeb a odstranění duplicit** (včetně vyřešení zákonného postavení a působnosti ÚZSI)
- **zavedení věcné, účinné a efektivní koordinace zpravodajských služeb ve vztahu k dalším složkám bezpečnostního systému státu**

Jde nám především o efektivnější využití finančních prostředků, vynaložených na zajištění maximální bezpečnosti našich občanů. Naším cílem je účinný zpravodajský a bezpečnostní systém, v němž budou peníze vynakládány rozumně a kontrolovatelně.

V rozpočtu mají zpravodajské služby vyčleněno cca 3,4 mld. Kč. Pro srovnání: všechny bezpečnostní složky (armáda, policie, zpravodajské služby atd.) čerpají z rozpočtu cca 100 mld. Kč. Daňový poplatník tedy zaplatí 3,4 mld. Kč za činnost, kterou zajišťuje přibližně 4 300 pracovníků. Náklady na jednoho pracovníka činí průměrně 780 000 Kč/rok. **Proto budeme požadovat důsledně provedený audit činnosti a hospodaření zpravodajských služeb.**

OBRANA

Obrana

Cílem křesťanských demokratů je efektivně zapojovat naši armádu do evropského bezpečnostního systému jako plnohodnotnou součást euroatlantických ozbrojených sil. Za přínosné považujeme posílení kontroly armády, a to především odborníky z řad civilistů. Budeme nadále prosazovat posilování bezpečnostní informovanosti našich občanů, s cílem připravit je i na výjimečné situace. Pokládáme za nutné sledovat a včas potlačovat bezpečnostní rizika (lokální regionální konflikty, nábožensky či etnicky motivované, terorismus, šíření zbraní hromadného ničení).

Složky ozbrojených sil musí být připraveny k nasazení jak v případě potřeb integrovaného záchranného systému ve prospěch pomoci obyvatelstvu ČR, tak při humanitárních a záchranných operacích v zahraničí v případě živelných pohrom a havárií.

Ozbrojené síly ČR

ČR není imunní vůči hrozbám, kterými jsou zejména zbraně hromadného ničení v kontextu snah mezinárodního terorismu.

Proto budeme prosazovat vyvážený rozvoj všech potřebných druhů vojsk s výrazným zaměřením na specializaci ozbrojených sil (pasivní sledovací systémy, ochrana proti zbraním hromadného ničení, prohloubení specializace detekce a identifikace chemických a biologických látek). Chceme nadále ve spolupráci s aliančními zeměmi i případnými dalšími partnery rozšiřovat nabídku naší specializace, v ostatních oblastech budeme naopak využívat pomoci partnerských zemí.

Pro úspěšnou obranu státu musíme zejména:

- vyhodnocovat ohniska bezpečnostních rizik
- zvyšovat nadále bojovou připravenost Armády ČR
- pokračovat ve specializaci jednotlivých částí armády a aktivně se účastnit mezinárodních operací v rámci NATO (s uplatněním nejlepších nebojových a elitních jednotek – vojenská nemocnice, chemici, atd.)

- zavést pevný systém zabezpečení pro penzionované vojáky, který by zajistil důstojný život veteránů

Cílem bojové připravenosti ozbrojených sil je především:

- zajišťovat ochranu vzdušného prostoru
- efektivně bránit území našeho státu s přihlédnutím k zapojení do systému kolektivní obrany
- plnit úkoly při ochraně vlasti v případě ekologických a přírodních katastrof a dalších mimořádných situací
- zabezpečovat podmínky pro přijetí sil aliance v případě nebezpečí vojenského ohrožení území státu
- provádět v případě nutnosti úspěšné operace mimo území státu, a to silami určenými pro společné koaliční či alianční operace

Armáda v evropském prostoru

Respektujeme, že Spojené státy americké jsou v rámci NATO dominantním partnerem, pro případné lokální konflikty v Evropě by však měly být k dispozici akceschopné síly z armád evropského regionu.

Vyvozujeme z toho následující závěry:

- armáda ČR ve spolupráci s našimi partnery je připravena podpořit kolektivní evropský bezpečnostní systém
- chceme-li maximálně využít možnosti, které nám přináší členství v NATO, musíme též odpovědně plnit své členské závazky
- Česká republika by měla být aktivním přispěvatelem do systému kolektivní bezpečnosti na základě principu poměrné dostatečnosti (ambice armády ČR angažovat se v zahraničí nesmí přesahovat ekonomické možnosti státu)
- ozbrojené síly ČR budou nasazovány při potlačování bezpečnostních rizik v rámci mezinárodních mírových operací pod záštitou OSN, NATO či EU (popřípadě ad hoc vytvořenými koalicemi států na prosazení, podporu či udržení míru)
- členství ČR v NATO a v dalších mezinárodních organizacích je nezbytné využívat v souladu se zahraniční a bezpečnostní politikou státu (tak, aby byla minimalizována rizika ohrožení především vlastního území)
- budeme podporovat vytváření potřebných podmínek pro výcvik a případné navýšení počtů vycvičených a připravených vojáků v záloze (s ohledem na stupeň ohrožení)
- výcvik profesionálních vojáků bude zahrnovat přípravu pro možnosti nasazení nejen v obydleném teritoriu, ale i v horských či subarktických polohách, pouštních a polopouštních oblastech

Armáda a Česká republika

Ministerstvo obrany ČR musí být připraveno zabezpečit civilní řízení a civilní kontrolu ozbrojených sil.

Za naprosto nezbytné považujeme dlouhodobě definovat úkoly ozbrojených sil, v souladu se standardy NATO plánovat jejich rozvoj, řídit a plánovat vojenské zdroje i dlouhodobé rozvojové projekty.

KDU-ČSL považuje za zvláště důležité:

- urychlené předání nepotřebného vojenského nemovitého majetku obcím
- připravenost k nasazení integrovaného záchranného systému ČR v případě potřeb ve prospěch obyvatelstva, jakož i při humanitárních a záchranných operacích v zahraničí

ZAHRANIČNÍ POLITIKA

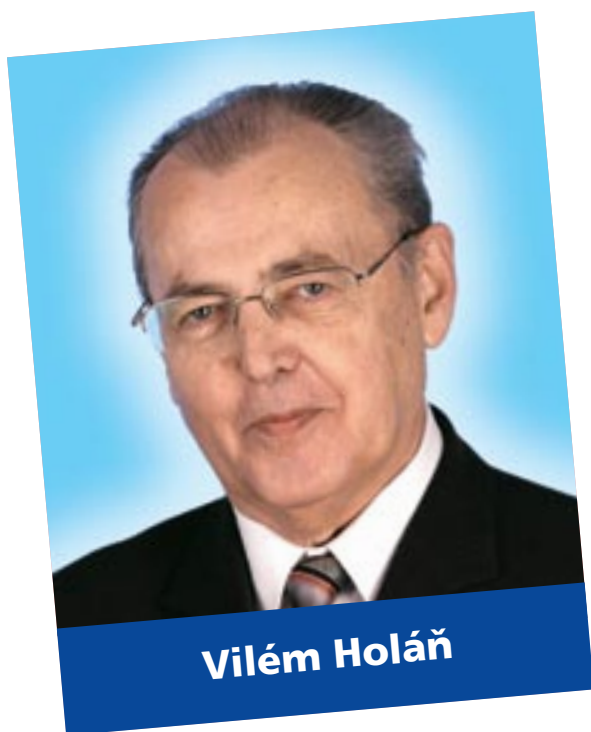
VOLBY 2006

Zahraniční politika

Cyril Svoboda

Základní vazbou společného života lidstva na planetě Zemi je vzájemná závislost všech států a jejich obyvatel. Nezbytnost spolupráce mezi národy však často naráží na politickou nezralost a nepřípravenost politiků. Státy jsou propojeny informačními toky, rychlou dopravou, vzájemným obchodem, ale i znečištěním planety, epidemiemi, přírodními katastrofami, jakož i riziky výskytu patologického chování jednotlivců, včetně organizovaného terorismu. Zároveň jsou ale mnohdy rozdělovány ideologiemi, letitým nepřátelstvím, sobeckým uplatňováním vlastních zájmů, kořistnickým přístupem k životnímu prostředí i lidem.

Vilém Holář

Dialog mezi národy

Prioritou zahraniční politiky křesťanských demokratů je ochrana míru a stability v Evropě i ve světě. Jen při zachování těchto hodnot lze zajistit důstojný život všem lidem, vytvářet nejlepší podmínky pro demokratický vývoj, hospodářskou prosperitu a zvyšování životní úrovně obyvatel.

K pilířům zahraniční politiky KDU-ČSL patří zejména:

- podpora dialogu mezi národy, prevence a řešení konfliktů mírovou cestou, zvládání krizí, kontrola zbrojení a pomoc při obnově a udržování míru, multilaterální diplomacie, upevňování spojení s ostatními partnery v Severoatlantickém obranném společenství
- aktivní podpora hospodářských zájmů naší země
- efektivní a silné zapojení ČR do EU jako ekonomického i politického projektu
- podpora rozvoje demokracie a dodržování lidských práv ve světě a prosazování křesťanských hodnot v mezinárodních vztazích

Podpora dialogu mezi národy, udržování míru a prevence konfliktů

Jsme připraveni i nadále provádět aktivní a vyváženou zahraniční a bezpečnostní politiku, založenou na principech mezinárodního práva, vzájemného respektu, demokracie, při dodržování spojeneckých závazků a pozitivní spolupráci. Budeme usilovat o to, aby ČR i nadále hrála významnou roli v multilaterální diplomacii, v OSN a jejích specializovaných agenturách a dalších organizacích.

ČR je spolehlivým členem Severoatlantické smlouvy. Podporujeme transatlantické vazby, a proto budeme prosazovat převzetí výraznější odpovědnosti evropských členů NATO za společnou bezpečnost. Jsme však zásadně proti takové evropské „emancipaci“ v oblasti evropské obranné a bezpečnostní politiky, jež by vedla k oslabení NATO.

ČR patří mezi vyspělé země, schopné se svými technickými i finančními prostředky účastnit rozvojové spolupráce a humanitární pomoci zemím, které takovou pomoc potřebují. Vzhledem k možnostem ČR je nejvhodnější koncentrovat rozvojovou pomoc těm zemím a regionům, s nimiž máme dlouhodobé kontakty a zkušenosti. Za jednu z efektivních forem rozvojové pomoci považujeme podporu studia mladých lidí z rozvojových zemí na českých vysokých školách jako perspektivní základnu pro budování pozitivních vztahů ČR se světem. ČR musí být připravena účastnit se mezinárodní pomoci při obnově a udržování míru. Operace zabezpečující mír je třeba vést s výhledem na budoucí rovnocenné partnerství všech zúčastněných.

Rovněž v bilaterálních vztazích považují křesťanští demokraté za potřebné vést neustálý intenzivní dialog a řešit sporné otázky. Za důležité považujeme dokončení ratifikace smlouvy mezi ČR a Svatým stolcem. Dále nám jde také o rozvíjení systému zahraničních prázdninových studijních pobytů pro mladé lidi a uzavření dohod o zrušení vízové povinnosti – především s USA a Kanadou. Budeme rozvíjet intenzivní spolupráci s našimi krajany a zprostředkovávat jim stálý kontakt s vlastí (snadnější účast na volbách.)

Aktivní podpora hospodářských zájmů země, ekonomická diplomacie

Určující vliv na mezinárodní dění má především síla hospodářství jednotlivých zemí, která je kritériem jejich významu v systému mezinárodních vztahů. Hospodářské zájmy zemí stále významněji ovlivňují jejich vzájemné chování.

Proto se česká diplomacie musí do budoucna zejména zaměřit na:

- **aktivní prosazování liberalizace světového obchodu, odstraňování bariér svobodné výměny zboží a služeb a dodržování ochrany duševního vlastnictví** (maximální podpora ekonomických zájmů státu jak v jednotlivých teritoriích, tak v institucích EU, dále WTO, OECD a jiných multilaterálních organizacích)
- **strategii zvyšování konkurenceschopnosti naší hospodářské sféry v zahraničí** (spoluvytváření optimálních podmínek pro uplatnění českých firem na zahraničních trzích)

- **činnost agentury CzechTrade** (Tato agentura, která zastupuje zájmy českých firem v zahraničí pro jejich uplatnění na trhu, je klíčová. V zemích, kde není pobočka CzechTrade přítomna, musí plnění tohoto úkolu účinně zajistit zastupitelský úřad.)
- **spolupráci s agenturou CzechInvest pro efektivnější získávání zahraničních investic v ČR**
- **posílení účinného marketingu ČR v oblasti kultury, hospodářství, sportu, lázeňství a turismu**
- **podporu exportu českých firem v EU a v jednotlivých teritoriích** (koordinace činnosti jednotlivých agentur)

Efektivní zapojení České republiky do Evropské unie

S postupující evropskou integrací vzrůstá vzájemná provázanost evropské a domácí politiky. Nepovažujeme evropskou politiku za hrozbu naší suverenity a našim zájmům, ale za příležitost k jejich naplnění. Na rozdíl od těch, kteří EU chápou jako prostředí, v němž převládá soupeření a konfrontace, vnímáme EU jako šanci pracovat na společném díle. Jsme přesvědčeni, že úsilí o spolupráci přináší prospěch všem zúčastněným.

Vstupem do Evropské unie jsme získali větší možnost přímo a účinně ovlivňovat svou budoucnost. Dlouhodobě razíme zásadu, že ČR má patřit k jádru evropské integrace.

Velkou výzvu pro nás představuje skutečnost, že ČR bude v první polovině roku 2009 předsedat EU. Na tento významný úkol se musíme připravit po stránce organizační i obsahové. Do předsednictví musíme vstoupit s jasně vytyčenými prioritami.

Významný prostor pro zlepšení současného stavu spatřujeme v oblasti spolupráce českých ministerstev ve vztahu k EU. V současné době si jednotlivá ministerstva v některých evropských agendách namísto úzké spolupráce konkurují. Budeme pokračovat v odstraňování nedostatků v procesu převádění evropských směrnic do českého práva.

Naším cílem je zejména:

- **co nejrychlejší snížení rozdílů mezi hospodářskou úrovní ČR a regiony západní Evropy** (Období 2007–2013 pro nás představuje jedinečnou příležitost využít v masivním měřítku pomoci EU.)
- **co nejvyšší možné využití prostředků z fondů EU** (Kvalitně a včas připravíme projekty a zajistíme nezbytné finanční prostředky pro spolufinancování.)
- **odstranění omezení, která dosud brání českým občanům pracovat ve všech státech EU**
- **ucházet se o sídlo nových mezinárodních agentur na území ČR** (S prohlubováním integrace nabývají na důležitosti autonomní specializované agentury, které v dané oblasti integrace přebírají od Evropské komise plánovací a kontrolní pravomoci. V nejbližších letech se očekává zřízení několika nových agentur, a proto budeme usilovat o to, aby některé z nich sídlily na území ČR.) **Budeme prosazovat, aby se ČR ucházela o sídlo připravované Evropské rady pro výzkum.**

- **intenzivní spolupráce, integrace a další rozšiřování EU** (Vítáme zahájení rozhovorů mezi EU a Chorvatskem. ČR musí svou proevropskou politikou pomáhat i dalším státům balkánského regionu dotčeným válkou, aby dosáhly plného členství v EU. Máme zájem na co nejsilnější vazbě Turecka k Evropské unii, avšak i přes zahájení rozhovorů mezi EU a Tureckem plné členství Turecka v EU nepodporujeme. Definuje-li se EU jako unie hodnot, je kompatibilita s Tureckem problematická, protože oba celky stojí na odlišných civilizačních základech. Křesťanští demokraté doporučují, aby se o každém dalším přistoupení nového státu k EU rozhodovalo v České republice referendem.)

Kvalita členství v EU se odvíjí mimo jiné od kvality našeho personálního zastoupení v institucích unie. Aby ČR mohla pokračovat v úspěšném obsazování nejvyšších odborných funkcí v EU, je nutné vypracovat systém přípravy odborníků na problematiku unie. Budeme-li disponovat kvalitním odborným zázemím, vzroste i naše prestiž v institucích EU a zvýší se šance na prosazování našich vlastních návrhů a stanovisek. KDU-ČSL je nedílnou součástí Evropské lidové strany, účastní se formulace jejích cílů a bude se i nadále podílet na jejích aktivitách a spolupráci se všemi dalšími křesťansko-demokratickými stranami v Evropě.

Podpora rozvoje demokracie a dodržování lidských práv ve světě a prosazování křesťanských hodnot v mezinárodních vztazích

Křesťanští demokraté vždy podporovali rozvoj demokracie a dodržování lidských práv ve světě. Tento postoj chceme zastávat i nadále, a budeme proto podporovat kroky, které vedou k nápravě všude tam, kde jsou obyvatelé kráceni na základních lidských právech, zejména kroky vedoucí k osvobození obyvatel vězněných, či dokonce mučených pro politické či náboženské postoje.

Považujeme za významnou skutečnost, že myšlenky evropské integrace mají své kořeny v křesťanských hodnotách. Budeme usilovat o to, aby si EU charakteristiky hodnotového společenství, vycházejícího z křesťanství, zachovala ve vnitřních i mezinárodních vztazích i do budoucna.

Ústřední kancelář KDU-ČSL

Palác Charitas

Karlovo nám. 5

128 01 Praha 2

tel.: 226 205 111

fax: 226 205 100

e-mail: info@kdu.cz

www.kdu.cz

**VOLÍM
ROZUMEM**

VOLBY 2006

**VOLEBNÍ
PROGRAM**

WWW.KDU.CZ